

BS

1626

J3

Div. Lib.

Hirschfeld

Gefeth b.

Ali's

on Nāhūm

Class _____

Book _____

University of Chicago Library

GIVEN BY

Jews' League

Besides the main topic this book also treats of

Subject No.

On page

Subject No.

On page

AUG 23 1911

PUBLICATION NO. 3

Jefeth b. Ali's
Arabic Commentary on Nāḥūm
with Introduction, abridged Translation
and Notes

EDITED BY

HARTWIG HIRSCHFELD

LONDON

1911

Jefeth b. Ali, the Karaites

PUBLICATION NO. 3

Jefeth b. Ali's
Arabic Commentary on Nāḥūm
with Introduction, abridged Translation
and Notes

EDITED BY

HARTWIG HIRSCHFELD

LONDON

1911

BS 1626

J3

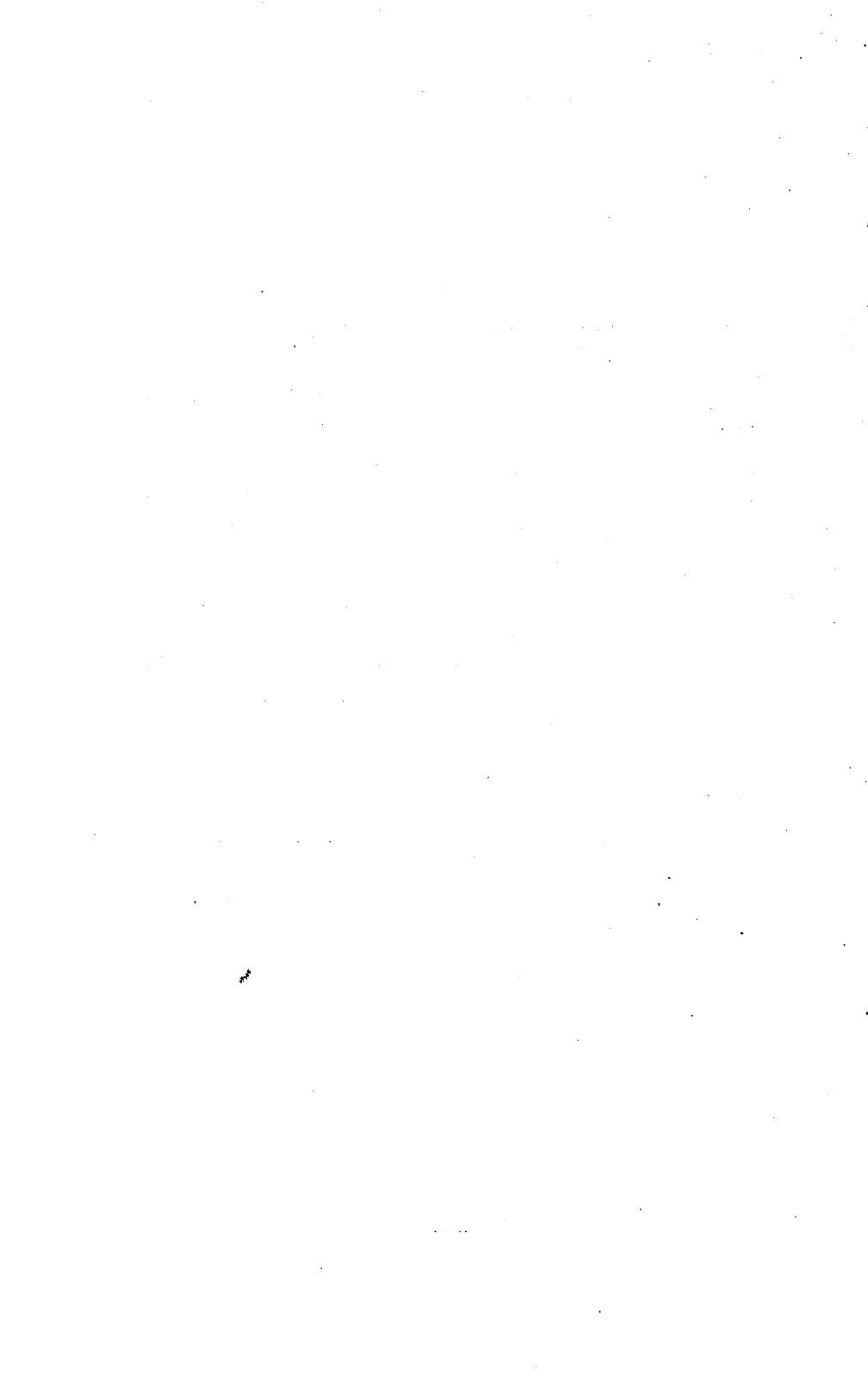
Y76003 ZHT
TO Y76003 MU
Y76003 GOACHO

PREFATORY NOTE

IN offering the following small contribution to the history of Biblical exegesis, I should like to point out that the rather summary treatment of the Commentary in the appended translation is due to the limited space allotted to me. For the same reason several philological notes and parallels between Jefeth's expositions with modern exegesis had to be abandoned. However widely the principle which guided our author differed from those of the modern school, the latter will find a certain suggestiveness in his interpretation which well merits attention. My gratitude is due to the authorities of the British Museum for the loan of Books and MSS., and to Mr. W. Aldis Wright, Vice-Master of Trinity College, Cambridge, who kindly placed his MS. of Jefeth at my disposal.

H. H.

April, 1911.

INTRODUCTION

WHENCE came the great exegetical activity among the Jews in Arabic-speaking countries during the tenth and eleventh centuries? It was undoubtedly an outcome of the struggle between the Rabbanites and the Qaraites. Any lingering uncertainty on this subject will be removed by a glance at the fragments of Sa'adyāh's commentary on the Pentateuch, which have been saved.¹ They are full of polemics against Qaraite interpretation. Even his commentary on the Book of Proverbs,² which might be considered far removed from sectarian controversy, contains several attacks on Qaraite methods.

It is therefore clear that Sa'adyāh's Bible exegesis, not less than his polemical writings, was undertaken with a view to preventing the intrusion of Qaraite doctrines into the Rabbanite camp. His employment of the Arabic language, moreover, shows that his translations and commentaries were meant for the people. It was probably this circumstance, more than anything else, that aroused Qaraites to like efforts, with the result that within a short space of time there sprung up a series of commentaries not only on the Pentateuch, but also on other books of the Bible, written by Qaraite authors. The most prolific of these writers was Jefeth, a younger contemporary of Sa'adyāh.

One might say that Jefeth began his task with the primary object of refuting Sa'adyāh's expositions. This, at any rate, is the impression gained by the perusal of

¹ See *Jew. Quart. Rev.*, XVIII, p. 600 sqq.; XIX, p. 136 sqq.

² IX, 18; XXV, 11; XXX, 5, 17.

his commentary on the Pentateuch. His commentaries on the other books of the Bible are, with few exceptions,¹ free from attacks on the Rabbanites, and it seems that when once he had exhausted his polemics, he proceeded in a more scientific spirit. For this reason he fully deserves our interest.

The question might be asked what help we can expect from interpreters of the Sa'adyāh and Jefeth type for modern Bible study, and whether it is worth the trouble to make them accessible to larger circles of students. Now, in the first instance, a glimpse into this literature reveals a scientific activity of great vigour among the Jews of the Moslim world which well repays research. It was the strife that sharpened weapons, stimulated study, and strengthened convictions. This, however, does not exhaust the value of these writings. Their authors spoke a language closely akin to that of the Bible. Many intricacies of the Hebrew language were to them less intricate than they are to us. Many expressions which we consider obscure on account of their rare occurrence were familiar to them through their own vernacular.² Finally, being Orientals, they had a clearer eye for the local colour of the Bible. Jefeth, in particular, wrote in the land of the Book.³ True that he as well as all the others often understood obscure passages no better than we do. To draw a parallel, this is exactly the case with ancient Arabic poetry, and in studying it we conscientiously gather every scrap of scholion we find in the MSS., only to see that even the scholiasts were baffled by many passages. If Sa'adyāh's translations strike the reader by originality and suggestiveness, Jefeth, too, strove according to his

¹ Hos. xiv. 1; Daniel, concluding note, ed. Margoliouth, p. 152. In the latter passage Sa'adyāh's name is mentioned with a malediction.

² e.g. scholion to ii. 4, where he translates רעלול (Isa. iii. 19) by 'little metal bells'. The same translation is given by Sa'adyāh and Ibn Janāh. The last named gives the same meaning to רעלול (Mishnah Sabb. vi. 6). רעלול (not רעלול) is the reading of the Palestinian Mishnah.

³ See his note on the geographical position of Elqōsh at the end of the Introduction.

lights, honestly, and, as I believe, not quite unsuccessfully, to promote the understanding of the Bible. Even the talkativeness in his Pentateuch exegesis, for which he is so often blamed, has its use. For he has preserved, in the form of quotations, many a passage from Sa'adyāh's comments, otherwise lost. He forms a most important source for the study of Qaraite controversy, and offers valuable literary remarks. The mere fact that he interpreted the whole Hebrew Bible must have had the effect of training his mind and making him an experienced translator. I am under the impression that Jefeth, the exegete, is somewhat underrated, probably because he was overshadowed by Sa'adyāh. At any rate, his fame was so great among mediaeval Jewish commentators that no less an authority than Ibn Ezra frequently quotes his words.¹ Jefeth even claims a place among the earliest Jewish lexicographers. Philological remarks are not only interspersed in his commentaries, and will also appear in the appended text, but his commentary on Hosea is followed by a note containing an explanation of all difficult words occurring in this book.

An outstanding feature in Jefeth's translations is literalness. This he often carries so far as to disregard the rules of Arabic phraseology. An instance of this is given in the translation of the second half of the opening verse of our book. This literalness is not, perhaps, due to individual pedantry, but is a corollary of the Qaraite principle of keeping as close to the sacred original as possible. The style of his commentaries is different, and shows the ordinary language of the country, though with some relaxation of the rules of the classical diction. This he has in common with Sa'adyāh and the bulk of Jewish Arabic writers, nay with a certain class of Arab authors who were not particularly concerned about elegance of style. Jefeth's verbiage, like that of the rest of his class, is mixed with hebraisms and Hebrew words. Otherwise

¹ Nahum ii. 4, 6; Hab. i. 8, and many other places.

he shows himself master of Arabic speech, and occasionally uses terms peculiar to the Qorān.¹

There is another, and more important, contrast between Jefeth's translations and his commentary. Apart from the ordinary exegesis which endeavours to establish the external meaning of the text ('*alā zāhirihi*'), he frequently adds internal ('*alā bāṭinihi*') or allegorical explanations. The latter was not an invention of Jefeth, but was borrowed from a Shiite sect, called *al Baṭiniyya*,² which admitted an allegorical explanation to every verse of the Qorān. Jefeth's allegorical explanations referred to contemporary history, and for the following reasons. During the whole of the tenth century the Shiite followers of a certain Qarmat caused the gravest disturbances nearly all over the Moslim world, endeavouring to overthrow the rule of the Abbaside Caliphs, whom they considered usurpers. In his commentary on Daniel Jefeth interprets the terms 'fourth kingdom' (ii. 40)³ and 'little horn' (vii. 8 and viii. 9) in the direction of the Caliphs of Bagdād ('Babel'), under whose government the Jews suffered much oppression, whilst the 'arms' (xi. 31) stand for the Qarmathians. In his scholia on Dan. xii. 1 he says verbally:⁴ 'The origin of these troubles is that the "arms" will seek to take away the kingdom of the Abbasides from Babel *as the learned say*, and also that they will prevent the pilgrims from praying at Mecca (مكة) as they were wont to do, and destroy the memory of the "Man of the Spirit" (Mohammed). Thus the sword will come between them, the "arms" will be victorious, and will do great slaughter among them.'

The words 'as the learned say' are significant in their generality, and do not refer to Qaraite doctors alone. It is known that at that period all Eastern Jews, Rabbanite as well as Qaraite, entertained strong Messianic hopes, and that even Sa'adyāh, in various of his works, took

¹ e.g. *qayyūm*.

² See Al-Shahrastāni, *Milal*, I, p. 221.

³ Ed. Margoliouth, p. 30 (Translation, p. 14).

⁴ *Ibid.*, p. 136.

great pains to calculate the year of Redemption.¹ In my opinion the Qarmathian troubles throw light on these Messianic hopes, explaining their course as well as the vagueness of their character. The criticism levelled against Sa'adyāh by subsequent Qaraite authors may have been inspired by sectarian bias, but was mainly dictated by the events of the day. Was the cause of Sa'adyāh's labours only 'to give comfort to his brethren and to strengthen their faith'?² The rejection of Sa'adyāh's dates was rendered necessary, because the struggle of the Qarmathians with the forces of the Abbaside Caliph had not yet ended in the expulsion of the latter from his capital. The restrictions under which the Jews in Moslim countries suffered were the outcome of the harsh laws drafted by the first three Caliphs, and were continued by their Umayyad and Abbaside successors. Since the Shiites waged war against the whole of the Sunnite traditions, the Jews were led to hope that the overthrow of the Abbaside Caliphs would carry with it the abolition of these restrictions and a possible restoration of something like independence in the Holy Land. The Jews, therefore, of both sects secretly sided with the Qarmathians. This is unmistakably expressed in Jefeth's comment on Habakkuk ii. 3: 'The Lord,' he says, 'has given signs which will be realized when "the end", viz. "the time of trouble", is near. As is mentioned, the sum-total will be 2,300 days,³ when the "trouble" will be replaced by the time of Redemption. This will begin from the day when the throne of the *sons of Eli* will be established at Bagdād. From that day the counting of 2,300 will begin. One thousand and ten days later they will make an end of the pilgrimage to Mecca, &c.' These words can only mean that the Shiites will be victorious all round, abolish the Abbaside Caliphate, and do away with

¹ See Poznański in *Monatsschrift für Gesch. u. Wissensch. d. Judenthums*, XLV, p. 400 sqq.

² *Ibid.*, p. 401 (according to Maimonides).

³ See Dan. viii. 14.

the religious ceremonies of Sunnite Moslems at the holy shrine at Mecca. Eli (علي), of course, stands for Ali (علي), the fourth Caliph after Mohammed, and deified patron of the Shiite sect, both names being spelt alike. The wish was father to the thought, but as the date of the Shiite victory could not be foretold, it is clear that the calculations had no firm basis and that the date hoped for was far distant. Incidentally the passage quoted furnishes a strong argument in favour of the opinion that Jefeth wrote his work in Hebrew characters, as it is inconceivable that he should have shown his partiality for the Qarmathian cause thus openly.¹

Now similar allegorical explanations are to be found in Jefeth's commentary on Nāhūm, Nineveh being used as cryptic name for Bagdād. In his opening remarks he says in the name of 'many interpreters' that the book contains prophecies concerning the 'fourth kingdom', whose throne is in Babel. The 'little horn' and the 'Man of the Spirit' are deridingly alluded to in several places.² In one passage we find a repetition of the remark that the 'arms' will slay the pilgrims. This remark is not only written in Hebrew characters, but for greater caution in the Hebrew language. The forces of the Caliph, on the other hand, appear under the name

¹ See on this point Kahle, *Die arabischen Bibelübersetzungen*, p. x, who again repeats the old and oft-refuted assertion that Sa'adyāh wrote in Arabic characters. He relies on the quotation from Ibn Ezra from Gen. ii. 11, which proves nothing. The latter may by chance have come into the possession of a copy in Arabic characters. Sa'adyāh did not translate and commentate the Bible for Mohammedans, but for the Jews, few of whom were familiar with Arabic writing. The practice among the Jews of writing Arabic in Hebrew square is older than Islām itself. It is true that several Qaraite authors (or copyists) used Arabic characters, but they did the same for Hebrew, probably for no other reason than to make the reading of their books impossible to Rabbanites (see *ZDMG.*, XLV, p. 331). Bible translations in Arabic characters are of Christian origin, as is the ancient (9th century) version of Job, Cod. Brit. Mus. Add. 26, 116, which, strange to say, seems to have escaped Dr. Kahle's notice. See Wright, the Palaeographical Society, *Facsimiles of MSS.*, Pl. 95.

² i. 11, 14.

of 'the wicked',¹ and 'His enemies',² whilst his own coreligionists are comforted with the description of the 'righteous', 'pious', and 'those who seek protection'.³ In one passage⁴ Jefeth casts a satirical side-glance at the Moslim expectations of the pleasant life of the pious in Paradise, which was one of the strongest allurements held out by Mohammed to poverty-stricken would-be converts.

It is, however, only fair to add, that in every case of double explanation Jefeth saves his literary conscience by adding that the simple exegesis is the more appropriate one. Even a certain element of realism is not wanting, as, for instance, when instead of 'His feet' (i. 3) he translates 'His shekinah'. This is quite according to the method of the Mutazilites, by whom he might have been somewhat affected in spite of his general tendency towards literalness. It should be noted that the Aramaic Targum to this passage is likewise paraphrastic, though in a different manner. Another instance of openmindedness, whenever the ritual law was not in consideration, is that Jefeth employs the Talmudical rule of *מוקדם ומאוחר* in order to get over a difficulty of syntax.⁵

As to the MSS. upon which the text appended is based, the *first* (A) belongs to the collection of the British Museum (Or. 2401, fol. 26vo to 78vo). The *second* (B), in the possession of Mr. Aldis Wright at Cambridge, is a fine old codex, written in a clear Oriental hand. The commentary on Nāhūm covers the pages from fol. 169vo to 182vo. The last two pages are missing. I must here refer to a peculiarity of these MSS., viz. their vocalisation of Hebrew, which greatly contravenes the ordinary Massoretic tradition. *Pataḥ* is frequently, though not always, used for *segōl*, and occasionally for *qāmeṣ*. In a few cases *sh'wā mobile* is replaced by *ṣērē*, which is rather interesting, as it shows a strong vocalic tendency in the *Silbenanschlag*.⁶

¹ i. 3, 7.

² i. 2.

³ i. 7.

⁴ iii. 4.

⁵ Cf. Pseah, fol. 6, &c.; Jer. Sota, VIII, 22 d.

⁶ e.g. מורס ii. 1 for ק.

Dāgēsh, both *lene* and *forte*, and *sh'wā compositum*, are regularly omitted; *rāfēh* is used now and then. Now this mode of vocalisation is not restricted to these two MSS., but can be observed in a number of other Qaraite writers.¹ There are, of course, many Qaraite MSS. written in the ordinary style of Tiberian vocalisation, and others showing a mixed system. From the last-named group we may infer that the manner adopted in the first one is not based on any grammatical tradition, but is probably due to the copyists only. There are several possibilities of which the first is that these MSS. were copied from archetypes with superlinear vocalisation, but this is rendered unlikely by the occurrence of *segōl*. The other, and to my mind more probable, alternative is that the MSS. in question were written from dictation, and that their peculiar orthography is the result of phonetic spelling. This would also explain the want of consistency which is rather conspicuous, the writers lacking the necessary grammatical training, but the inaccurate vocalisation is not quite without value, as it faithfully renders the Qaraite pronunciation of Hebrew.

The spelling of the Arabic text (which faithfully reproduces the original) shows the ordinary peculiarities of Jewish Arabic to which attention has been drawn on several previous occasions. Jefeth's philological notes will be briefly touched upon in their corresponding places in the extracts from his commentary.

Jefeth prefaces his commentary with a short introduction, attached to the opening verse, which is so characteristic of his method, style, and critical taste, that it is best to give a full translation of it. It runs thus:—

'Jonah had prophesied concerning the destruction of Nineveh (iii. 4). Thereupon the people returned to God, who forgave them. As they, afterwards, returned to their former condition, God charged Nāḥūm of Elqōsh

¹ Brit. Mus. Or. 2305, 2475, 2478, 2499, 2503, 2517.

to announce the complete destruction of their kingdom. His prophecy consists of two parts, in one of which he speaks in the past tense, whilst the *other shall be fulfilled in a future time*. Many interpreters say that he meant Babel, which he called Nineveh, but that the prophecy referred to the 'fourth kingdom', the royal seat of which is in Babel (Bagdād). He places the word 'book' (*diwān*) in the heading. Now Isaiah (ch. xiii-xiv) and Jeremiah (ch. i) inserted amongst their prophecies concerning other kingdoms and lands, such as the destruction of Babel. If he uses the word *diwān* exclusively in the heading of the Book, he expounds what is going to happen to them (the inhabitants of Babel). He employs the words *massā* and *sēfer*, because the books form one coherent relation which is further described by *ḥāzōn*, being a divine prophecy. Then comes the name of the prophet, which is Nāḥūm of Elqōsh, which points to his city and tribe. This seems to have been Judah, because people believe that it was near Gazza. The name of his father is not mentioned, but he had no distinction, as we have explained at the beginning of the Book (of Minor Prophets).¹

¹ See Jefeth's *Introduction to Hosea*.

JEFETH'S ARABIC COMMENTARY ON NĀḤŪM.

ספר נחום והו אלסאבע

I (1) קצָה עלי נִינְה דיואן אלנבֹּה נחום אללקיאסי

קר כאן תנבֹּא יונה עֹה באלכראב כקול עֹד אַרְבָּעִים יום וְנִינְה נִהפֶכֶת
פתאב אלקום אלי רב אלעאלם וצפח להם תם רנעו אלי מא כאנו עליה
פאנבא רב אלעֹ לנחום הָאֱלֹקִשִׁי במא ינול בהם מן אלכראב ובטלאן
אלממלכֹה ונבֹּאתה תנסכם עלי קסמין בעצֹהא כאן פי זמאן עֵבֶר ובעצֹהא
יתם פי זמאן עֵתִיד וקאל כתיר מן אלמפסֹרין אנה אכנא ען אסם כְּבֹל
וסמֹאהא נִינְה ואנהא נבֹּה עלי מלכֹור ביעֹהא אלדי כסא מלְכוּתִם פי כְּבֹל
פנעל לה דיואן בראסה ודלך אן ישְׁעִיהוּ עֹה וְיִרְמְיָהוּ עֹה קד תנבֹּו בכראב כְּבֹל
פי גמלֹה מא תנבֹּו עלי גירחם מן אלממאולך ואלבלראן אן יפרד לה דיואן
בראסה ישרח פיה מא ינרי עליהם וקיל פי צדר הדא אלדיואן מִשָּׁא
לאנה קצָה מכתצרה וקאל סֶפֶר ליעֹף אנהא קצָה מרונֹה וקאל תֻּזֹן
לִידֹל אן הדא (so) אלקצָה הי נבֹּה ללה תם דכר אסם אלנבי אלדי
תנבֹּא בהא פעֹף אנה נחום הָאֱלֹקִשִׁי פנסבה אלי בלדה חתי יעֹפנא מן
אִי סבת הו וישבה אנה מן סבת יְהוּדָה עלי מא זעם קום אן אֱלֹקֶשׁ הי פי
נאחיה עֹה ולא ינסבה אלי אבוה (so) אד לם יכן אבוה בשרפה עלי מא
שרחנא דלך פי צדר אלספר

(2) מאיק גיור ומנתקם רב אלעֹ מנתקם רב אלעֹ וצאחב אלחמיה מנתקם
רב אלעֹ למצארמיה וחאקר הו עלי אעדאה
צדר בעקובה רב אלעֹ עלי אליִים באסרהם וְנִינְה מן גמלתהם וצדר
בדלך ליעֹף אנה סינתקם מן כל עדוֹ לה ולאמֹתה וקאל אֵל קנא פדכר
פי הדֹה (so) אלפסוק כמסה אסמא לרב אלעֹ גֵל ועלי אחדהם אֵל
ואלתאני קנא ואלתאלת נֶקֶם ואלראבע ובעל חֶמֶה ואלכאמם וְנוֹמֵר
הֵאָּ וקם אעדאה עלי קסמין בעצֹהם צָרִים ובעצֹהם אֵיבִים פאמא מעני
קולה אֵל הו אטהאר קדרתה עלי אלמקתדרין אלדי¹ אקתדרו עלי אמֹתה

¹ B the same.

ועלי שריעתה פערף אנה עץ ונל יטהר קדרתה פיהם לאנה קאדר עלי כל מא
 ישא ואמא מעני קנא¹ הו חלול אלפא² בהם אדא נא וקת אלמטאלבה
 לאן מעני אלגירה הו סרעה אלמטאלבה ואדא לם יגאר אלמנסאן פלים
 חם מטאלבה פקאל קנא³ ליערף אנה סיגאר עלי אלגים עלי ונהין אחד הו
 אנהם עברו גירה לאן הדא אללפטה מסתעמל פי הדא אלמעני כקו⁴ כי
 אנכי יי אלהיך אל קנא ואלתאני הי גירה בסבב אדא⁵ לישאל כקו⁶ קנאני
 לציון קנא⁷ גדולה⁸ ואמא מעני נקם יי פהו אלאקתצאין מנהם כמא פעלו
 ואמא מעני ובעל חמה הו אלכלה ואלנחצה⁹ אלדי יפעל פי אלגים כקו
 כי אעשה כלם בכל הגוים ואמא מעני ונוטר הו אנה חאקד עלי מא עצאה
 ועבר דונה פהדה מעני אלכמסה אלפאט אלדי הי אסמא אלבארי ואמא
 לצריו יסיר בה אלי אלגים אלדין עברו גירה וצאיקין לישאל ואמא
 לאויביו פהם אלדי עברו גירה ולם יאדו ישראל ואמא תכרירה תלתה
 דפעאת לפטה נקם דאך למעני והו אנה אשרכה¹⁰ בדיא מע קנא ואשרכהא
 תאניא מע ובעל חמה ואשרכהא תלתה מע ונוטר הוא קאל אולא וצף
 אפעאלהם ענד מא יגאר לדינה ולאמתה והו פי זמאן אלפקדה והו זמאן
 וקבצתי את כל הגוים והורדתי אל עמק יהושפט¹¹ וזמאן יבוא אלהינו
 ואל יחיש¹² ואלתאני הי מטאלבה דניאיה אנה יעטל פיהם כלן ונחצה
 ואלתאלת הו תעריף אנה קנא ונקם מן צריו ואויביו:

(3) רב אלעא מהול אלנצב ועטים אלקיה ואברי לם יברי רב אלעא
 באלזוכעה ובאלעאצף טריקה ואלגמאם גבאר סכינתה

קו¹³ יי ארך יכבר באנה ימהל עלי אלרשעים זמאן אן¹⁴ (so) טויל וכדלך
 מעני ונדל כח הם יריר בה פי באב אלאמהאל כקו ועתה ינדל נא כח ה
 ואנמא דכר אריכות אפים ונדל כח עלי קסמה אלפסוק אלאול והו ארך
 אפים במא ימהל עליהם במא יגורו עלי ישראל ונדל כוח עלי מא ימהלהם
 עלי כפרהם בה חם ערף אנה לא ב" מן אן יטאלבהם עלי מא פעל
 בישאל כקו וקבצתי את כל הגוים והורדתי אל עמק יהושפט ונשפטתי
 עמם שם על עמי ונחלתי ישראל¹⁵ ויטאלבהם עלי מא כפרו בה כקו כי באש
 יי נשפט ולדלך קאל ונקח לא ונקח וקו יי בסופה ובשערה דרכו יחתמל

¹ Ex. xix. 5.² Zech. i. 14.³ Isa. x. 23.⁴ A. אשרכה.⁵ Joel iv. 2.⁶ Ps. l. 3.⁷ זמאן.⁸ Joel iv. 2.

אן יפֿסֿר עלי טאהרה והו אן פי יום אלמטאלבה יטֿהר כְּבוֹד מא ויכּוּן פי
 דִּלְךְ אִלּוּיִם רַחֵם סוּפָה וּשְׁעָרָה וְעֵנִן וְעַרְפֶּל וְאֵשׁ לְהִבֶּה ויכּוּן פי אלעאלם
 זלאול כמה צִמּוֹן דִּלְךְ פי פצל יי מֶלֶךְ תִּגַּל הָאָרֶץ ויגִּזּוּ אן יפֿסֿר עלי
 באטנה והו אנה מתל סרעה מני אלמטאלבה באִלְרִיאה אלהאִבֶּה כדאך
 יסרע במטאלבתהם אִדָּא גֵא אלוֹקֹת ופי דִּלְךְ אִלּוּיִם יטֿלם עליהם אלעאלם
 כְּטִלְמָה אלגמאם אלכתיף ואלתפסיר אלאִוֹל אמשא

(4) זאגִר פי אלבחר ויִבְסֶה וכל אלאנהאר גִּפֿף אקצף אלבתניה
 ואלעמארה ופרע אללבנאן אנקצף

(5) אלגבאל תולול מנה ואלרואבי תפתת וארתפעת אלארץ מן
 קדאמה ואלעמארה וכל סכאנהא

בעד אן עִדִּף במני אלכְּבוֹד בְּסִרְעָה אלמטאלבה עִדִּף אן פי דִּלְךְ אִלּוּיִם
 תחרת הִדָּא אלמדכוראת מנהא אן אלבחר ייבס וכתיב מן אלאנהאר
 תִּנָּף וחתסאקט אשגאר פי אלבתניה ואשגאר פי אלעמארה ואשגאר פי
 אללבנאן ואן אלגבאל תתולול ואלרואבי תתפתת ואלסהל ירתפע מן גִּהֶה
 אלזולה וכדלך כל מוצע יסכנו פיה בְּנֵי אָדָם והִדָּא תפסיר ימשי עלי
 טאהרה פאמא אן יכּוּן דִּלְךְ פי יום גִּזּוּ או פי יום אִלְרִינוּנָה ואלמחאכמה
 יולול רב אלעֶאֱלֵם אלעאלם עלי סכאנה חתי ירתדעו מן פוע רב אלעֶ
 ומן היבתה והו אִלּוּיִם אִלְדֵּי קִיל פיה כִּי יוֹם לִי צָבָאוֹת עַל כָּל גִּיּוֹרִים וְרָם
 וקאל פי אכר אלפצל לְבוֹא בְּקִרְתָּה הַצּוּרִים וּבְסַעְפֵּי הַסְּלֵעִים מִפְּנֵי פֶחַד
 יי ויִמְהַר גִּזּוּנוּ בְּקוֹמוֹ לְעֶרְוִין הָאָרֶץ וואן פֿסֿר עלי באטנה פהו ישיר בה
 אל אלאמם ואלממאלך אִלְכַבְאֵר מתל מלכות אָדָם וּשְׁמַעְאֵל אִלְדֵּי
 מלכּהם מנבסט פי אלעאלם כאנבסאט אלבחר ולהם עסאכר והיגאן מתל
 היגאן אמואג אלבחר פערף אן רִבֵּא אלעֶאֱלֵם יוֹגֵר בה ויבטל ממלכתהם
 וְכָל הַנְּהָרוֹת הַחֲרִיב יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלֹאֲמֵרָא אֱלִיתִי בַּה הִדָּה
 אלממאלך לאן אלאנהאר מן שאנהא אן תכרנ מן אלבחר וחצב אִלְהָה
 כדאך אֱלֹאֲמֵרָא הֵם מן תחת יד אלממאלך וינאקרו אֵלֵי אֱלֹאֲצֵל
 אעני מלך בְּבֵל לִישְׁמַעְאֵל וְקֹדֶם אֶמְלֵל בְּשֵׁן וּבְרַמֵּל יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלֹקוֹד
 אִלְדִּין הֵם מרִבְּדִין אלעסכר וְקֹדֶם וּפְרַח לְבָנוֹן אֶמְלֵל יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי וְרַע
 הַמְּלִיכָה וְקֹדֶם הָרִים רַעְשׁוּ מִקְּמוֹ יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אֱלִיתִי בַּה אֵלֵי וְרַע
 אקצא אלעאלם וקסמהם איצא עלי ארבעה אקסאם פֿדִכֵּר הָרִים באזא

¹ Ps. xevii. 1.² Isa. ii. 12.³ Ibid. 21.⁴ A adds ביח ישיב בה אלי אלממאלך.

אֵלִים וְדָבָר אֲלֻגְעוֹת בִּאֻא אֲלֵהֶנְהוֹת וְדָבָר אֲלֵאֲרֵן בִּאֻא בְּשֵׁן וְכִרְמֶל וְדָבָר
חֶבֶל וְכָל יוֹשְׁבֵי בָּהּ בִּאֻא וּפְרָח לְבָנֹן וְאֲלֵחֶפְסִיר אֲלֵאֻל יִמְשִׁי עָלַי טָאֵהֲרָה
וְלִם יַעֲתִרֵן פֹּהוּ אֲקִרֵב

(6) קִדְאִם זִמְמָה מִן יִתְבַּת וּמִן יִקוּם פִּי שִׁדָּה גִצְבָּה חֲמִיתָה אֲנַעֲבֹת מִתֵּל
אֲלֵנָאֵר וְאֲלִסְכּוֹר אֲנַתְקִצֹת מִנָּה

לִמָּא דָּבָר צַעֲבוֹה הִדָּה אֲלִיּוֹם בִּמָּא יִחְדַּת אֲלֵלָה פִּיה מִן אֲלֻלָּאֻל
וְאֲלֵתִנִּירָאֵת וְאֲעִטְרָאֵב אֲלֵעֵאֲלִם כְּקֹד וְתִבֵּל וְכָל יוֹשְׁבֵי בָּהּ קָאֵל לְפָנַי וְעִמּוֹ
מִי יַעֲמֹד פְּעִדָּף אָנָּה לֹא תִבָּאֵת יִכּוֹן לְלִמְלוֹךְ וְאֲלִגְבֵּאֲבֵרָה וְאֲלִיָּהֵם אִשְׁאֵר
בְּקוּלָה לְפָנַי וְעִמּוֹ מִי יַעֲמֹד לֵאנָהֶם אִקוּא מִן אֲלֵרְעִיָּה וְקֹד חֲמִתָּה נִתְכָּה בְּאִישׁ
הוּא שִׂרָח בְּחֵרוֹן אִפּוֹ פִּגְעֵל חֲמִיתָה מִתֵּל אֲלֵנָאֵר אֲלֵתִי תִנְצֵב וְתִשְׁפֹּשֶׁף
נְמִיעַ מֵא תִלְחַק יַעֲנִי אֲפֹאֵת רֵב אֲלֵעָא וְעֻקְבוּחָה תִּפְנִי אֲלֵרְשָׁעִים וְלֹא יִכּוֹן
לָהֶם תִּבָּאֵת כֹּךְ וְמִי יִקוּם בְּחֵרוֹן אִפּוֹ וּבִמָּא קָאֵל אִיצָא עַל בֵּן לֹא יִקוּמִי רְשָׁעִים
בְּמִשְׁפָּטִי וְקֹד וְהַצֹּרִים גִּתְצוּ מִמֶּנּוּ הוּא אִקוּא מִן הִדָּה אֲלִמְעִנִי וְיִשִּׁיר בַּה אֲלִי
אֲלִמְלוֹךְ אֲלֵדִי קָאֵל פִּיהֶם לְפָנַי וְעִמּוֹ מִי יַעֲמֹד אֲלִי הֵהֱנֵא דָּבָר עֻקְבוֹה
אֲלֵנִיִּים תָּם קָאֵל

(7) גִּידֵר רֵב אֲלֵעָא לִמְחֻצָּן פִּי יוֹם אֲלֵשִׁדָּה וְעֵאֲרָף אֲלִמְסַחֲכִנִּין בַּה
עִדָּף אָנָּה קִנּוּא וְנָגַם וּבַעַל חֲמָה וְנוֹכֵר לְרִשְׁעֵי עוֹלָם וְאִמָּא אֲלִצִּדִיקִים
וְאֲלִחֲסִידִים הוּא טוֹב וְיִמְטִיב לָהֶם פִּמְעִנִי טוֹב הוּא אֲפִצְאֵלָה עָלַי מִן אִסְתַּכְּוֹ
בַּה כִּמָּא יִכְלָצֵהֶם מִן אֲפֹאֵת אֲלֵתִי יִחְלָאֵה פִּי אֲלֵרְשָׁעִים לֵאנָהֶם אִסְתַּכְּוֹ בַּה
וְעִבְדוּהָ וְלִם יַעֲבִדוּ גִירָה פִּקָּאֵל אֵן רֵב אֲלֵעָא הוּא טוֹב לְמַעוֹז יִתְחַצֵּן אֲלֵאֲנִסְמָאֵן
בַּה פִּי זִמְמָאֵן עֻקְבוֹה אֲלֵרְשָׁעִים פֹּהוּ עִדָּף מִן כִּאֵן יִסְתַּכְּוֹ בַּה יִכְלָצֵה אֵד הוּא חוֹקֵר
לֵב וּבּוֹחֵן כְּלִיּוֹת יַעֲלֵם מִן אֲלִדִּין הֵם מִתְּכַרְקִין עָלֵיהָ מַעֲתַקְרִין לְדִינָה כְּקֹד וְהִיָּה
כָּל אִשְׁרֵי יִקְרָא בְּשֵׁם ה' יִמְלֹט² וְקָאֵל כִּי יוֹדַע יִי דָּרָךְ צִדִּיקִים וְדָרָךְ רְשָׁעִים
חֲאֲבֵר³

(8) וּבִגְרָף גִּאֻז אֲלִפְנֵא יַעֲמֵל פִּי מוֹצַעְהָא וְאֵעֲרָאֵה יִכְלָב אֲלִטְלִמָּה
אֲלִי הֵהֱנֵא כִּאֵן יִתְכַלֵּם עָלַי עֻקְבוֹה אֲלֵאֲזֵרָה לֵאחָל אֲלֵעֵאֲלִם בִּאֲסֵרָה וּמִן
הֵהֱנֵא אֲלִי אֲזֵר סִפְרָה יִתְכַלֵּם עָלַי גִּינְיָה וְחִדְרָא פִּקָּאֵל וּבִשְׁטָף עִבְר
יַעֲנִי וּבִגְרָף גִּאֻז יִשִּׁיר בַּה אֲלִי אֲלֵעֲרֹד יִנִּי אֲלִי גִינְיָה פִּאֲלֵדִי יוֹעֵם עֵן גִּינְיָה
אָנָּה כְּבֵל קָאֵל אֵן הוּא אֲלֵשְׁטָף אֲלֵדִי עִבְר עָלֵיהֶם הֵם מְלָכֵי הַצִּפּוֹן אֲלֵדִי

¹ Ps. i. 5.² Joel iii. 5.³ Ps. i. 6.

יִנְיָו¹ אֵלֵי בָּבֶל ויִכְרַבּוּנָהּ וּמִתְלַחֵם בְּשִׁטְף עֶבֶר לֵאנָהּם יִכְרַבּוּנָהּ כְּמֵא
תִּכְרַב אֶל־אֶנְהָרָא אֶל־גְּאֶרְפָּה וְקֹד בָּלָה יַעֲשֶׂה טָקוּמָה יִרִיד בָּה אֵן רַב
אֲלַעָּא יַעֲמַל בָּלָה פִּי אַהֵל נִינְיָה עַל־יַד הַדָּה אֲלִשְׁטָף עֶבֶר וְקֹד יִנְיָוִיבּוּ
יִרְדָּף הַשֶּׁנֶּף יִרִיד בָּה אַהֵל נִינְיָה

(9) אִים תִּדְבְּרוּן מַע רַב אֲלַעָּא אֲלַפְנָא הוּ פִּאעֵל לִים תַּהֲבַת עֲלֵיכֶם
אֲלִשְׁדָּה דַּפְעִתִּין

קֹאֵל יֵא אַהֵל נִינְיָה אִי תִּדְבִּיר תָּם לָכֶם מַע תִּדְבִּיר רַב אֲלַעָּא אֲתַטְּוֹן
אֲנָה יִכְרַב בַּעֲן בִּלְדָכֶם וּיִתְחַלֵּץ אֲלִבְאִקִּי לֹא בֵל אֲלַפְנָא הוּ פִּאעֵל
בְּכֶם לֵאנָה יִכְרַב גְּמִלָה בִּלְדָכֶם וּיִפְנִיָּהּ וְלֹא תַטְּוֹן אֵן יִכּוֹן דִּלְךְ
פִּי דַּפְעָת כְּתִירָה בֵּל הִי פִי דַּפְעָה וְאַחַדָּה תַּחֲלֹכוֹן פִּלִּים תְּקוּם עֲלֵיכֶם
מִדְּתִין אֲלִשְׁדָּה אֲלֵא פִי כְרָה וְאַחַדָּה תַּחֲלֹכוֹן וְקֹאֵל מַפְסֵר אֲכַר אִי שִׁי
חִדְּבִרוֹן יֵא אַהֵל נִינְיָה עַל־יַד שַׁעַב רַב אֲלַעָּא אֲתַטְּוֹן אֲנָה יַעֲמַל פִּי יִשְׂרָאֵל
אֲלַפְנָא אוֹ תַטְּוֹן אֵן תְּקוּם עֲלֵיהֶם צָרָה מְרָה אֲכַרִּי יַעֲנִי אֲנָהּם יַנְגְּלוֹן
עַן בִּלְדָהֶם מְרָה אֲכַרִּי וְאַתְּפִסִּיר אֲלֵאֻל אֲמִשִּׁי וְאַנְדָּר נְטָאֵם

(10) פֹּאֵן אֵלֵי אֵן תַּצִּירִי אֲלֵאשׁוּאֵךְ מִשְׁבַּכָּה וּבִמְזֹאנָהּ מְמוּזָּגוֹן פִּנּוּי מִתַּל
אֲלִקֵּשׁ אֲלִיאֲבִס אֲלִכְאֻמֵּל אֲלִנְפֹאֵף

קֹאֵל יֵא אַהֵל נִינְיָה אֲרֵא בִלְגָתִם אֵלֵי נֹאחִיָּה פִי אֲרֵא יִשְׂרָאֵל וְצִרְתִּם
מִתַּל אֲלֵאשׁוּאֵךְ אֲלִמְשַׁכָּבָה אֲלִמְוִידָה דֹּאךְ אֲלֹקֶת תַּשְׁתַּעַל פִּיכֶם אֲלֵנָר
כְּמֵא תַשְׁתַּעַל פִּי אֲלִקֵּשׁ אֲלִיאֲבִס אֲלִי הוּ כְאֻמֵּל אֲלִנְפֹאֵף וְתַפְנִיָּה בִּסְרַעָה
וְלֹא יִבְקִי לָה גִמֵּר כִּדָּאךְ תַּפְנִיכֶם אֲפֹאֲתִי בִּסְרַעָה לֹאֵן אֲלִשׁוּךְ לִים פִּיה
מִנְפֹּע בֵּל הוּ מְוִיד בֹּאֲלֵנָר תַּחֲרַקָה וְתַחֲלֹכָה וְכִדְלֵךְ כְּאֻנּוּ מְלִכִּי אֲשׁוּר
מְוִידִין וּמַפְסֵרִין וְאֵרֵא נֹאֲתָה עֲלֵיהֶם אֲפֹאֲתָה רַב אֲלַעָּא אַחֲרַקְתֶּם וְאַחֲלַכְתֶּם
וְקֹד וְכִסְכָּאֵם סְבֹאִים יִרִיד בָּה אֲנָה כְּמֵא מְזֹנָ וְאַסְקוּ לִלְאֻמִּם כִּדָּאךְ
יִסְקִיָּהֶם רַב אֲלַעָּא כּוּס תַּרְעֵלָה וְהֵרֵא אֲלַפְסוֹק פִּי מְקָדֶם (so) וּמֹאֲוִיָּר
וְהִכְרֵא יַעֲבֵר כִּי עַד סִירִים סְבֹבִים אֲכֹלוּ קִקֵּשׁ יִבֵּשׁ

(11) מִנֵּךְ יִכְרַב מְדַבֵּר עַל־יַד רַב אֲלַעָּא אֲלִבְלֵא מִשִּׁיר בֹּאֲלִבְתִּירָה

קֹד מְמַךְ יַצֵּא יִרִיד בָּה מִנֵּךְ יֵא נִינְיָה כְּרִגוֹ אֲלִמְלוּךְ אֲלִמְדִּרִין עַל־יַד
שַׁעַב רַב אֲלַעָּא בֹאֲלִבְלֵא וְאַחֲלֵלָךְ פֹּאֵן כֹּאֵן עַל־יַד נִינְיָה נִפְסַחָה יִשִּׁיר בָּה אֵלֵי
פִּיל מְלִךְ אֲשׁוּר וְתַנְגִּלָּת וְשִׁלְמִנְאֶסֶר וְסִנְחִרִיב וְאֵן כֹּאֵן עַל־יַד בָּבֶל יִשִּׁיר בָּה
אֵלֵי מְלִכִּי קִרְן וְעֶרְהָ וּסְמֵאָהֶם יוֹעֵץ בְּלִיעֵל מִן אֲגִל מֵא טִלַּב סִנְחִרִיב אֵן

¹ B יִנְיָו.

יתסלם ירושלים ותכלם כָּבֵל חֲרָפָה וְנֶאֱצָה ואן כאן עלי כָּבֵל פהו ישיר
בה אלי אִישׁ הָרוּחַ

(12) כִּדִּי קָאֵל רַב אֲלֵעָא אִדּוּ הֵם סַאֲלָמִין וְכֹדֶלְךָ הֵם כְּתִירִין וְכֹדֶלְךָ
אֲנָהֶם אֲנִקְטְעוּ וְנֶאֱצָה וְאִשְׁקִיתָךְ לֹא אִשְׁקִיךָ אֲבִיךָ

למֵא וצָפּ מֵא נְרִי עֲלֵי אֹהֶל נִינְהָ מִן נְהָה שְׂרָהֶם וְאֲרֹאֲדָהֶם¹ בִּאֲלֵשׁ
לְיִשְׂרָאֵל בִּשְׂרַיִשׁ יִשְׂרָאֵל בְּמֵא יִטְבֵּי נְפֻסָּהֶם וְיִצְבְּרוּ עֲלֵי מֵא יִגְרִי עֲלֵיהֶם
וְנֶעֱלַל דֹּלְךָ פִּצֵּל בְּרֹאסָה פִּקָּאֵל כִּדִּי קָאֵל רַב אֲלֵעָא לָכֵם יֵא יִשְׂרָאֵל אִדּוּ
רֵאִיתֶם אֹהֶל נִינְהָ סַאֲלָמִין יַעֲנִי הָאֲדִין מִטְמָאֲצִין וְכֹדֶלְךָ הֵם כְּתִירִין אֲלֵעֲדֵד
פִּלֵּא יְהוֹלְכֶם דֹּלְךָ לֵאנָהֶם סִינְקֻטְעוּ מִן מַלְכָּהֶם וְיוֹזֵל נִירָהֶם מִן עֲנֻקָּךְ וְאֲלֵדִי
אִשְׁקִיתָךְ בִּידָהֶם זִמָּן טוֹיֵל פִּלִּים אִשְׁקִיךָ מִן בַּעַד הוּא עֲרָף פִּי הוּא אֲלִפְסוּקָ
אֵן אֹהֶל נִינְהָ יִמְרֵךְ לָהֶם זִמָּן יִכּוֹנוּ פִּיהַ סַאֲלָמִין לֹא עֲרָף יֵאֲדִיחֶם וְלֹא אֲפֹת
אֲלֵלָה עֲלֵיהֶם וְעַד דֹּלְךָ כְּתִירִין אֲלֵעֲדֵד וְאִדּוּ נֵא עֲלֵיהֶם יוֹם אֲפִתְקֹאֵד רַב אֲלֵעָא
אֲנִקְטְעוּ אֲנִקְטָאע לֹא יִבְקֹא לָהֶם אֲתֵר וְקֹד וְכֵן נִגְזֹזוּ יִרִיד בַּה אֲנָהֶם כְּמֵא כֵאֵן
אֲקַבְּלָהֶם מִתְנַאֲי כִדָּאֵךְ יִכּוֹן אֲדַבְּאָרָהֶם מִתְנַאֲי וְקֹד וְעִבְרֵי יִרִיד בַּה יִגְזֹז
הוּא אֲלֵנִיר אֲלֵדִי לָהֶם עֲלֵי אֲקִרָאֵב יִשְׂרָאֵל וְנִירָהֶם פִּקֵּד עֲרָף הֲלֹאֲכָהֶם
וְכִטְלָאֵן דִּוְלָתָהֶם תֵּם קָאֵל וְעִנִּיתָךְ לֹא אֲעֲנֶךָ עוֹד בַּעַרְףָּ אֲנֵה לֹא עֲאֵד יִשְׁקִי
יִשְׂרָאֵל מִן בַּעַד דֹּלְךָ כְּמֵא אִשְׁקֹאֲהֶם פִּי אֲלִגְלוֹת

(13) וְאֲלֵאֵן אֲכַסֵּר קוֹבָה מִן עֲלִיךָ וְרַב־אֲטַתְךָ אֲבַתֵּר

עֲרָף אֲנֵה יִכְסֵּר אֲלֵנִיר אֲלֵדִי לָהֶם עֲלֵי אֲקִרָאֵב יִשְׂרָאֵל אֲלֵדִי אֲסַתְעַבְדוּהֶם
וְיוֹדוּ אֱלֹהִים אֲלֵכְרָאֵן פִּתְבַּטֵּל עֲמַל אֲלֵכְרָאֵן וְאֲלֵנִירָאֲבִידָה אֲלֵדִי יִסְתַּאֲדֹ
אֲלֵכְרָאֵן מִן יִשְׂרָאֵל וְיִצִּירוּ אַחֲרָאֵר

(14) וְיֹאמֵר עֲלִיךָ רַב אֲלֵעָא לֹא יִנְרַע מִן אֲסַמְךָ אֲבִדָּא מִן בֵּית
מַעְבֻּדְךָ אֲקֻטַּע אֲלִמְזָחוֹת וְאֲלִמְסַבּוֹךְ אֲנַעֵל קִבְרְךָ לֵאנֶךָ סַכְפַּת

בַּעַד אֵן בִּשְׂרַיִשׁ יִשְׂרָאֵל בִּאֲלֵכְלָאֵן מִן אֲלֵעַבְדִּיהָ עֲרָף מֵא יִכּוֹן מִן הוּא
אֲלִמְלֵךְ אֲלִמּוּדִי פִּקָּאֵל סִיאֲמֵר רַב אֲלֵעָא עֲלִיךָ יֵא יַעֲצִי כְּלַעֵל תֵּם שְׂרַח
אִי שִׁי יֵאֲמֹד עֲלֵיהָ פִּקָּאֵל לֹא יִנְרַע מִשְׁמֵךְ וְיִרִיד בַּה קֻטַּע דְּכֵר דִּרְיָה
מִלְכֵי אֲשֹׁר פֶּאֶן כֵּאֵן עֲלֵי זִמָּן עִבְרֵי פֶהוּ מֵא קֻטַּע רַב אֲלֵעָא דִּרְיָה
סְנִיחִרִיב וְכִרְבַּ בִּלְדָה חֲתִי אֲנִקְטְעוּ פִּסְלָ וְיִמְסִכָּה מִן בֵּית מַעְבֻּדָּה וְקֹד
אֲשִׁים קִבְרְךָ יִנּוּ אֲנֵה אֲשֹׁר בַּה אֵלִי סְנִיחִרִיב אֲלֵדִי קְתַל פִּי בֵּית נִסְרָף
אֲלֵהוּי² וְיִמְכֵּן אֲנֵה דִּפֶּן תֵּם וְיִנּוּ אֲנֵה אֲרֹאֲד בַּה אֵן אֲלֵעֲדֵדוּ יִטְפֵּר כְּמִלְכֵי

¹ B וְאֲרֹאֲדָהֶם.

² 2 Kings xix. 37.

אֲשׁוּר וּיִקְתְּלֵהֶם פִּי בֵּית מַעְבֹּדָהֶם כִּמָּא קַתְל נְבוּכַדְנֶצַּר יִשְׂרָאֵל פִּי בֵּית יִי
 כְּקֹד וַיְהִיג בְּחֹרֵיהֶם בְּחָרֵב בְּבֵית מְקֻדָּשָׁם וְאֵן כֹּאן עָלִי קֶרֶן וְעֶרְהָ פִּישִׁיר
 בַּה אֵלִי מִלְכִּי בְּכָל אֲשֶׁר הֵם מִבְּנֵי קֶדֶר מִבְּנֵי אִישׁ הָרוּחַ עַל כֵּן אָמַר
 לֹא יִדְרַע מִשְׁמֹךְ עוֹד כְּקֹד הִכֵּינוּ לְפָנָיו מִטְּבַח² וְקֹד וּמִבֵּית אֶלְהֶךְ יִשִּׁיר בַּה
 אֵלִי בֵּית תְּפִלָּתָם אֵלֹדִי יִחְנוּ אֵלֵיהֶם בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה וְקֹד אֶבְרִית פָּסַל וּמִסְכָּה
 יִשִּׁיר בַּה אֵלִי אֶלְעֻמִּים אֵלֵתִי הֵם תָּם וְקֹד אֲשִׁים קִבְּרֶךְ יִחְתַּמֵּל אֵינָא אִנָּה יִשִּׁיר
 בַּה אֵלִי אֵלֻקַּת אֵלֹדִי יִחְנוּ הַחֹנָנִים וְיִקְמוּ עֲלֵיהֶם וְרוּעִים וַיְהִרְגֻם וְלֹא
 יַעֲזֹבוּם לְבֹא אֶל מְקֻדָּשָׁם לְהַתְּפִלָּל שָׁם יִהְיֶה וְשָׁם יִקְבְּרוּ וְהַנְּשָׁאֲרִים
 יִנְסוּ וְיִנְגְּדוּ בְּבֵת כִּי מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נִדְּרוּ מִפְּנֵי חָרֵב נְטִישָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת
 דְּרוֹכָהּ וּמִפְּנֵי כְּבֹד מִלְחָמָה³ וְקֹד כִּי קְלוֹת יִרִיד בַּה אִנָּךְ סִכְפַּת פִּי הָיָא
 אֵלֻמָּאן בְּדֵל מָא כֹּאן לֹךְ כְּבוֹד וַיְהִי

II (1) הוּדָא עָלִי אֲלֻנְבָאֵל רִגְלִי מִבְּשָׁר מִסְמָע אֶלְסִלְמָמָה חֲנִי יֹא יְהוּדָה
 חֲנוּךְ וּוְפִי נְדוּרֶךְ פֹּאן לִים יַעֲבֹר פִּיךְ צֹאחֵב אֲלִבְתָּרִיָּה כֻלָּה אֲנַקְמַע
 לְמָא וְצָף וְאֲכַבֵּר בַּהֲלֹאךְ נִינְיָה בְּשָׁר בַּעֲמָאֲרָה אֶלְקֶדֶם וְאַלְחָנֶךְ אֵלֵיהֶם
 פֹּאֲלֹדִי יַפְסֹר וְצוּחַ עֲלֶיךָ יִי עָלִי זִמָּאן עֲבֹר יַפְסֹר הִנֵּה עַל הַהָרִים רִגְלִי
 מִבְּשָׁר עָלִי זִמָּאן יְחֻקֵּיהֶם לֹאן מֶלֶךְ מֶלֶךְ אֲשׁוּר כֹּאן קֶדֶר חֲאֲצֹר בִּלְדִי יְהוּדָה
 וִירֻשָׁלַם וּבִטְלִי אֲלֻחָנֶךְ פֹּקָאֵל הוּדָא עָלִי נְבָאֵל יְהוּדָה רִגְלִי מִבְּשָׁר אֵלֹדִי
 וְנָה בַּה יְחֻקֵּיהֶם עָה לֹאן מֶלֶךְ מֶלֶךְ אֲשׁוּר קֶדֶר חֲאֲצֹר בִּלְדִי יְהוּדָה
 וִירֻשָׁלַם וּבִטְלִי אֲלֻחָנֶךְ פֹּקָאֵל הוּדָא עָלִי נְבָאֵל יְהוּדָה רִגְלִי אֲלֻמְבִּשָׁר אֵלֹדִי וְנָה
 בַּה יְחֻקֵּיהֶם וְהוּ יִנְאֲדִי בִּלְסִלְמָמָה וְיֻקֹּל קֶדֶר פֶּרֶן אֲלֵלָה עֲנַבִּים יֹא יְהוּדָה
 פַּחְנוּ אֵלִי אֶלְקֶדֶם וְאוּפּוּ נְדוּרְכֵם אֵלֵתִי נְדֻרְתֻּמוּחָא לְרַב אֲלֵנָא פִּלִּים יַעֲזוּד
 יִנּוּ בֶךְ לֹא מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְלֹא נִירָה מִן עֲבִירָה וְעַסְכֵּרָה לֶקֶן לָבֵן כַּה אָמַר יִי
 אֶל מֶלֶךְ אֲשׁוּר אֲשֶׁר לֹא יָבֹא אֶל הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא יִנְרָה שָׁם חֵץ⁴ וְקֹד בְּלָה
 נִכְבַּת יִרִיד בַּה הֲלֹאךְ עַסְכֵּר מֶלֶךְ אֲשׁוּר כְּקֹד וַיֵּצֵא מִלְּאֶךְ יִי וַיֵּץ בְּמַחְנֶה
 אֲשׁוּר וַיֵּץ וְאֵלֹדִי יַפְסֹר הִדָּה אֶלְקֵצָה עָלִי בְּכָל יַעֲלֵל הִנֵּה עַל עַל הַהָרִים
 עַל זִמָּאן עֲתִיד וְקֹד כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לְעִבֵּר בֶּךְ בְּלִיעַל יִרִיד בַּה אֵן הָיָא
 אֲלֻבְלִיעַל יִכְרֵן מִנֶּךְ וְלֹא יִנּוּ בֶךְ כִּמָּא קָאֵל פִּי יִשְׁעֵיהֶם עָה עוֹרִי עוֹרִי
 לְבָשִׁי עוֹרִי צִיּוֹן⁵ וְנָה מִיְתִירוּ בְּנִיף מִיְתִרְסִיף⁶ וַיֵּץ

¹ 2 Chr. xxxvi. 17.² Isa. xiv. 21.³ Ibid. xxi. 15.⁴ Ibid. xxxvii. 33.⁵ Ibid. lii. 1.⁶ Ibid. xlix. 17.

(2) צעד אלמבדר עלי ונהך אחתראו אלחצאר דירב אלטריק קנז
אלמתנין אנז אלוקה נדא

אכתלף אלנאם פי תפסיר הוא אלפסוק פמנהם מן פסרה עלי נינה
ומנהם מן רדה אלי יהודה פאלדי פסרה עלי יהודה קאל יהודה קר צעד
היה אלמפיץ יעני בה סנהריב וסמאה מפיץ מן אנל אנה אנלי ישראל
ובדרהם וקו על פניך יריד בה ירושלם [וקו נצור מצודה ישירבה אלי
מחצרה ירושלים]¹ וקו צפה דרך חוק מתנים הו עלי טריק אלבשאר קאל
דידב יא יהודה עלי טריק חתי תסתעלם מא פעל אללה בעסכר אלעדו
וקו חוק מתנים יריד בה קוה רב אלעא להקיהו וליהודה פי דלך אלזמאן
במא כלצהם מן סנהרוב יפעל מעה דלך אלמעני אלעטים חתי כרנ
זברה פי אלפאק חתי ונה אליה מלך כבל הראיא כק בעת ההיא שלח
מרדך בלאדן² ובדלך גל מקדארה ענר כל אלגוים כק ונשא לעיני כל
הגוים מאחרי כן³ ואלדי פסר עלה מפיץ עלי נינה פסרה עלי אלעדו
אלדי יגרי אלי נינה ויכרבהא ויבדר אהלחא פקאל נצור נצורה פערף
אנה יחאצרהא וקו צפה דרך יחתמל תפסירין אחרהמא הו קול ללעדו
עלי טריק ושו מתנין וחארב נינה ואזא דכלת פי אלחרב איר אלקוה
נדא פאן אללה יטפדך בהא ואלתאני קול נינה עלי טריק אלהו בהא
פקאל דידב יא מלך נינה ושו מתניך ואיר אלקוה ואכרנ אלי אלחרב
מא לך גלסת פי אלחצאר ולא תלקא אלעדו

(3) פאן רנע רב אלעא מע אקתדאר יעקב כאקתדאר ישראל אלנ
אקלבוהא אלמקלבין ואפסדו עבראנתהם

אלדי פסר עלה מפיץ עלי יהודה קאל יא יהודה חוק מתנים אמין כח
לאן רב אלעא רנע מע יתקיהו אלדי הו גאון יעקב מתל מא כאן מע
מלכי בית דוד קבל הוא אלוקת וקו פי בקקים בקקים ישיר בה אלי
אהל נינה אלדי גותהם אלאעדא וכרבת בלדהם פערף אן דולה יתקיהו
תתבת ותקוא ואן ארץ אשר תכרב ויסקט מלכהם ואלדי פסר עלה מפיץ
עלי אלעדו אלדי יני אלי כבל נעל כי שב יי מנתטם אלי הנה על הקרים
פקאל יא יהודה חזי ווסי נדורך פאן קר רנע רב אלעא באלמענוה מע
אלמשיח אלדי הו גאון יעקב כמא כאן יעין ישראל פי אלזמאן אלקדים

¹ Not in A.² 2 Kings xx. 12.³ 2 Chr. xxxii. 23.

וקד' כי בקקום בקקים ינתטם אלי עֲלֶה מִפִּיךָ פֶּעֶדָּךְ אֵן אֶלְמִפִּיךָ יִקְלֵב בלדהם ויתלף אשגארהם

(4) תרם נבאברתה אדים אנאסי דו קוֹה מקרמוין בנאר אלמשאעל אלמוכב פי יום אסתעדארה ואשגאר אלשרבִין אסדרו

תרנם מאָדם אדים מתל מתל עזרות אלים מאָדמים¹ ופֶּסֶדֶת מְתַלְעִים מקרמוין מתל אמנים עלי תולע² והרגמת פֶּלְדוֹת משאעל מתל לפידות מתל שְׁלֵמָה שְׁמֵלָה ותרגמת הרעלֵה אסדרו מתל כוֹס הַתְּרַעְלָה³ וצף פי הדא אלפסוק וי' הדא אלעסכר אלדי יני אלי נִינְה פוצף אן גִּלְד אלתרם אדים אלדי לא יעמל פיה אלחריר ווצף לבאסחם אנה חריר קרמוי וישבה אנה אדים וקד' באש פלדות ינוֹ אנה עלי טאחרה אן נפאטין כמא יכון מע אלעסאכר וינוֹ אנה⁴ עלי טריק אלתמתיל ויריד אן בה מואכבהם ממלו מן אלסלאח מגלי אלדי יקדח⁵ מתל משאעל אלנאר וקד' וְהַבְּרָשִׁים הִרְעֵלֻהוּ יחתמל אנה ישיר בה אלי אלרמאח יעני אנהא אסדרת מן אלסם חתי אדא לקית אנסאן קתלחה ללוקת וינוֹ אן יכון לה תאויל ויריד בה אן אַמְרָא נִינְה אסדרו ענד מא קֶרֶב אליהם הדא (80) אלעסאכר וינוֹ אנה ישיר בה אלי אַמְרָא אלעד' ויכון תפסיר הִרְעֵלֻהוּ טִבּוֹ אנהא תשתק מן וְהִרְעֵלֻהוּ אלתי הי גִּלְאֵגֵל וקד' פֶּסֶד קוֹם סָף רָעַל⁶ סִטָּת אלטנון

(5) פי אלאוקה יתוסוסו רכאב אלמוכב יפיצון פי אלרחאבאח וקיל יתכשכשון יחרון מנאטרהם מתל אלמשאעל מתל אלברק יחאצרון עֲדָךְ אן אלעד' יפתח אלבלר ויתוסט אוֹקְתָהֶם ואסואקהם ואנהם יכונו מתל אלמוסוסין לא יבאלו אִי שי יעמלו מן חנקהם עלי אהל נִינְה וקד' יִשְׁתַּקְשְׁקוּן ייריד בה אנהם יפיצו פי אלרחאבאח כמא יפיץ אלמא מן אלביר וישתק מן וְהִשְׁקִיף הַיִּקְבִּים ואלדי פֶּסֶדֶת יתכשכשון פֶּסֶדֶת מן מוצעה וקד' וּמִרְאֵיהֶן כֻּלְּפִידִים ייריד בה אן ונוהחם תוקד כמא תוקד משאעל אלנאר אלמפועה וקד' כִּבְרָקִים יִרְצִצוּ כֹפֶה חצארהם מתל אלברק

(6) ידכר אַגְלָאָה ינערתו פי סיראנהם יסרעו אלי סורחא וירֶתֵב אלמטלל הדא אלפסוק יחתמל אנה מקול פי אלעד' ויחתמל אנה מקול פי אהל נִינְה פאדא פֶּסֶד עלי אלעד' יקאל אן הדא אלמפִיךָ אדא הו תוסט בלד נִינְה ודכל אסואקהא ורחאבאחא ידכר אַגְלִי נִינְה פיקול אין אלאמיר אלפלאני

¹ Ex. xxv. 5. ² Lam. iv. 5. ³ Isa. li. 17. ⁴ From אדים missing in A.

⁵ יקד. ⁶ Zach. xii. 2; B רָעַל.

ואין אלקאיד אלפלאני אלדי כאנת אזבארהא תחולנא ותפוענא וקוֹ יִבְשְׁלוּ
 בְּהִיכָתָם יִרִיד בַּה אַן הִזָּה אַלְעַסְכֵּר יַנְעִתְרוּ פִי סִירָהָם¹ מִן כְּתֹרָה אַלְקָתְלָא²
 נְטִיר קוֹ פִי מֵא בַעַד וְיִבְשְׁלוּ בְנֵי־יָתֶם וקוֹ יִמְהָרוּ הַזִּקְתָּה יִרִיד בַּה אַנְהֵם
 יִסְרְעוּ אֵלֵי סוֹרָהֶם חֲתִי יַצְבֹּטוּן אַלְבֵּלְד יִטְלְבוּ בִדְלֵךְ אַן לֹא יִנְפֹּלַת מִנְהֵם
 אַחַד וקוֹ וְהֵכֵן הַסֶּכֶף קִיל אַנְה יִרִיד תִּרְחִיב אַלְסִלָּאֵח עֲלֵי שְׂרַפָּאֵת אַלְסוֹר
 וקִיל אַנְה יִרְתֵּב קֵאִיד וְתַחֲתָה קוֹם חֲתִי יַצְבֹּטוּ אַלְבֵּלְד וְאֵלֵי יַפְסָרָה עֲלֵי
 אַהֵל נִינְיָה קֵאל יִדְכֹר אַנְלָאֵה אַלְקוֹאֵר וְאֵלְרוֹסָא וּמַעֲנָאֵה אַנְהֵם יִמְעוּ אַנְלָאֵהֶם
 חֲתִי יִדְבְּרוּ וִירְתִּבוּ³ אַלְעַסְכֵּר חֲתִי יַחֲאֲרְבוּ אַלְעֵדָּ וּמִן כְּתֹרָה דְּהַשְׁתָּהֶם יַנְעִתְרוּ
 פִי מִשִּׁיתָהֶם וִיִסְרְעוּ אֵלֵי סוֹר אַלְבֵּלְד וִיעֲלֹקוּ אַלְסִלָּאֵח עֲלֵי אַלְסוֹר יִטְלְבוּ
 יַחֲאֲרְבוּ אַלְעֵדָּ כֹּאנָה דְּכֹר פִי מֵא תַקְדָּם אַלְעֵדָּ וְזִיּיָה וְדְכֹר פִי הִזָּה אַלְפְּסוֹק
 אַן אַהֵל נִינְיָה יִסְתַּעֲדוּ לְמַחֲאֲרַבָּה וְאִזָּא פְסָרַת יִזְכֹּר אֲדִירָיו עֲלֵי אַלְעֵדָּ
 יְכוֹן תַּפְסִיר מִנְתָּטָם

(7) אַבּוּב אַלְאֲנָהֵאֵר אַנְפַּתַּחַת וְאֵלְהִיכֵל תַּפְתָּח
 קוֹ שְׁעָרֵי הַנְּהָרָת יִשִּׁיר בַּה אֵלֵי אַלְדְּרוּב אֵלֵי תַפְתַּח אֵלְדְּנִלָּה פַּעֲרָף אַן
 אַלְעֵדָּ פַתַּח אַלְבֵּלְד וקוֹ וְהִיכֵל נְמוֹג יִרִיד בַּה סְכָאן קַצֵּר אַלְמִלוֹךְ אַנְכְּסֵרַת
 קְלוּבָהֶם כְּמֵא קָדָם אַלְעֵדָּ וְלֹם יִמְכְּנֵהֶם אַן יַחֲאֲרְבוּ
 (8) וְאֲנַצֵּב נְלִיָּת וְאַצְעֵדַת וְנֹאֲרָהֵא סֵאִיקָהָ כַצוֹת אַלְחִמָּאֵם מִרְפַּפָּאֵת עֲלֵי
 קְלוּבָהֶן

לְמֵא קֵאל וְהִיכֵל נְמוֹג וַצֵּף אֵי שִׁי יַעֲמַל אַלְעֵדָּ בַּאֲלִמְלֵךְ פַּעֲרָף אַן אַלְמִלְך
 יִנְצֵב יַעֲנִי יַצְלֵב אֵי יִרְצֵ פִי אֵלְאֲרִיץ אוּ יִנְצֵב וִירִשֵׁק בַּאֲלִסְהָאֵם וַעֲרָף אַן
 אַלְסֵף נְלִיָּת וקוֹ הוֹעֲלֵתָה יִרִיד בַּה אַנְהָא אֵדְכֵלַת בִּלְד אַלְעֵדוּ וקוֹ וְאַסְהוֹתָהָ
 מְנַחֲמֹת יִרִיד בַּה נֹאֲרָהֵא סֵאִיקָאֵת לְהָא פִי אַלְטֵרִיק לְאֲנָהָ כֹּאנַת מִדְּלָלָה
 מִרְפַּהָ לֹא נִסְתָּה כֶּף בְּנִלָּה הֵצֵג עַל הָאֲרִיץ יַחֲתָאֵן אַן יִסּוּקוּהָ קִלִּיל קִלִּיל
 וְהִי תַמְשִׁי מִשְׁבָּאָה בַּאֲלִנּוּח וִיִצְרְבֵן עֲלֵי קְלוּבָהֶן וקֵאל מַפְסָר אַכֵּר אַן וְהַצֵּב
 אַסֵּם אַלְמִלְך וקֵאל מַפְסָר אַכֵּר אַנְה אַסֵּם אַלְסֵף

(9) וְנִינְיָה מַחֵל בִּרְכָּה מֵא מִן אֵלּוּמָאן אַלְקֵרִים הִי וְהֵם הָאֲרִבִּין אַקְפוּ
 אַקְפוּ וְלִים מִתְּנָה

בַּעַד אַן אַכְּבֵר בְּמֵא יְכוֹן מִן אַלְסֵף רִנֵּעַ יִדְכֹר יִסְאֵר אַלְבֵּלְד וְכִרְוִן אַהֲלָהָ
 מִנְהָא פִקֵּאל אַן בִּלְד נִינְיָה יִשְׁבָּה בִּרְכָּה אַלְמֵא אַלְמִלָּאֵנָה מִן אַלְנָאֵם וְאִלִּיסְאֵר

¹ סִירָהָם.² אַלְקָתְלָא.³ וִירְתִּבוּ.

וקר מִימִי היא יריד בה אנהא כאנת בהדה אלצורה מן אלזמאן אלקדים
 הם ערף מא יכון מנהם פקאל ואהלחא פי הדיא אלוקת הארבינ עלי וגוההם
 ויציוהו בעין לבעין אקפו אקפו ולים יריד ואחד מנהם ונהא אלי אלאכר לאן
 קלובחם דאבת מן היבה אלעד

(10) אנהבו אלפצה אנהבו אלהב ולים חד ללאסתעדאד גליל מן
 כל אלה אלחמני

קר בוז כספה הו קליל אל עדו פקאל מא דאם אהל נינה קד הרבו קד
 תמכנתם מן אלנהב פאנהבו אגל אלאשיא והי אלפצה ואלהב אלדי מאל
 לביב וחלי וקר ואין קצה לתבנה ישיר בה אלי אלסלאח אלדי תסתעדא
 אלמלוך וקר כבוד ישיר בה אלי אלגואחר ואלבוז אלמרתפעה וקר מכל
 בלי חמדה ישיר בה אלי כל אלה פערף אן נהב נינה שי עזיו נפים לאנה
 בלד אלמלוך ואלתנאר

(11) באירה ומבורה ומבלקה וקיל ומנקלבה ומקלובה וקלב דאיב ואנחלא
 אלרכב ומכין פי כל אלמחנין וגוה כלחם גמעה סכאם אלקדר

וצפ כראב אלבלאד בקר בוקה ומבוקה פערף אן אלרסאמתיק ואלציאע
 תציר באירה כראב מן עדם אלנאם אלעאמרין להא וענהא קאל בקה
 וכדלך אלטרן אלחצינה תציר מבוקה ומבלקה אלאבואב יעני מפתח[א]ת²
 אלאבואב אין עבר ושב הם וצפ חאל אהל נינה אלהארבינ פערף אן
 קלובחם תרוב מן אלפוע ורכבהם תנחל מן אלקוה ואלמכין פי חקויהם
 פלא ימכנהם יתארבו ילא יתארבו הרב מנפלת אלא ידרכהם אלעד ויקתלהם
 וקר ופני בלם קבצו פארור יריד בה אנהם יגמעו סכאם אלקדור ויסכמו
 וגוההם עלי מא נול בהם

(12) אין מאוי אלסבאע ומרעאה³ הו ללצראנמה אלדי מצי אלי תם
 אלסבע ואללבו וגרו אלאסד ולים מקלק
 (13) סבע מפתרם במקדאר נראה ומכנק ללבואתה ימלא תקבה
 מן אלפריסה ומואטנה פריסה

בעד אן וצפ מא יגרי עליה אכר יצפ כיף כאנו פי זמאן קבל דלך
 פקאל עלי טריק אלחעגב מן נהה נינה אלדי כאנת עאמרה תם צארת
 בוקה ומבוקה ומבלקת פקאל אין מוטן אלסבאע אלמפתרסה אלדי לם

¹ B מבורה ומבלקה.

² B מפתחת.

³ A B מרעה.

יבן אחד ינסר אליה ותאוילה אין בלד נִינָה כאן בלד אלמלוך אלממתלין
 באלסבאע אלמפתרסה וכדלך כאנו מלְכִי אֲשׁוּר פי זמאן עֲבַר אפתרסו
 אלאמם ואנלוהם מן בלדהם כמא פעלו בִּישְׁרָאֵל וגירהם ואן ארד־אלי
 בְּכָל פֶּהוּ אֵיצָא מְעוֹן אַרְיוֹת אֱלֹתֵי כְרִסֵּי נְבוֹכַדְנֶצַּר ואולאדה ובעץ מלוך
 אלפֶּרס פִּיהָא ומלוך אלערב אֵיצָא ולדלך סמאחא מְעוֹן אַרְיוֹת וקֹר וּמְרַעָה
 הוּא לְכַפִּירִים ירִיד בה אנהם כאנו יאֲזוּרִי כְּרָאנִי אלבלד ומנאפעח פסמאחא
 מְעוֹן אַרְיוֹת לאנחא מוצע כְּרִסֵּי אלמלך וסמאחא וּמְרַעָה הוּא לְכַפִּירִים
 מן חֵית אן להא מסתגל עטים וכְּרָאנִי כְּבִיר וקֹר אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיָה הוּ שֶׁרֶחַ
 מְעוֹן אַרְיוֹת פִּדְכֵר אַרְיָת וְלָכִיָּא וְגַר אַרְיָה פִּישְׁבָּה אן יכּוֹן אנתקל אליהא
 אלמלוך כל ואחר וולדה וולד ולדה או מלכין וולד אחדחמא או תלת מלוך
 אנתקלו אליהא מן אחד אלבלדאן פאן כאן דלך עלי זמאן עֲבַר פִּירֵל עלי
 אן מלְכִי אֲשׁוּר לם יכּוֹנו מן אלבלד ואן כאן עלי מלְכִי יִשְׁמַעְיָאֵל פלא
 מחאלה אנהא נאקלין אליהא ולים בבּעִיד אן יכּוֹן אשאר בה אלי נְבוֹכַדְנֶצַּר
 וולדה אֵייל מוֹדֶךְ וולד ולדה בִּלְשַׁאצֵּר וקֹר וְאִין מַחֲרִיד ירִיד בה אנה מא
 כאן אחד יקדר עליהם יקלקלהם בל כאנת דולתהם צאפיה אֵין שָׁשׁוֹן וְאִין
 פָּנֶעֱ רַע וקֹר אַרְיָה טֶרֶף ירִיד בה אן מלך אֲשׁוּר אלממתל באלאַרְיָה לם
 יכּוֹן יקנע במא כאן ירעא פי בלדה בל כאן ינוו אלי אלבלדאן ויגלי וינהב
 כמא יכּרֵן אלסבע מן מוטנה ויפתרס ויניב אלפריסה אלי מוטנה וישבע
 נִרְאָה ולבואתה פאלגרי הם אולאדה ואללבואת הם עסאכרה אלדי באן
 ינהב ויגנם גנימה עטימה פיאכד הוּ מא יאֲכַד ויעטי לאולאדה בחסב
 כְּפֻתָם ויקסם עלי עסאכרה אלדי יבּקא תם ערף אנה כאן יפתרס פריסה
 עטימה חתי ימלא אלחַקב אלתי הוּ (so) מוטן נִרְאָה וימלא אֵיצָא אלמואטן
 אלתי פיהא לבואתה ותאוילה הוּ אנה מלא בלד אלמלך אלדי הוּ מוצע
 אולאדה מן אלאמואל ואלאחאֵת ואלסבי וכדלך אֵיצָא מלא מואצע עסאכרה
 חתי אסתגנו ואיסרו

(14) הודא אנה אליך באלנקמה קאל אר־אליקום ואשעל באלדכאן
 מואכבהא וצראנמך תאכל אלסיף ואקטע מן אלעאלם פריסתך ולא יסמע
 אב־א צות ר־סלך

וצף בדיא גברוה אלמלוך וטפרהם וגנימתהם תם תואעדהם בתלת
 אשיא אחדחא וּחְבַּעְרִיתִי בְּעֶשֶׂן רִכְבָּה ויריד בה קתל עסאכר אהל

יְנִיָּה ואלֹבֶיךָ וְכַפִּירֶיךָ תֹאכַל חֶרֶב ויריד בה קתל מלוכהא ואלֹבֶיךָ וְכַפִּירֶיךָ
מֵאֶרֶץ סוּרֶיךָ ויריד בה קטע אכֹדֶהם אלכראג מן אהל אלעאלם ואלֹבֶיךָ
 וְלֹא יִשְׁמַע עוֹד קוֹל מִלֶּאכֶכֶּה¹ ויריד בה קטע אלרסל אלדי יונהא
 אלסלטאן אלי כל בלד ובלד באלנהי ואלאמר ונמע אלאמואל
 III (1) יא מדינה אלדמי² אחתי כלהא גחור אלחפציל מלאנה לא תוול
 אלפריסה מנהא

אכֹד פי פצל אכֹר פקאל יא מדינה אלדמי יעני אנך ספכתי דם ברִי ישיר
 בה אלי דמי ישראֵל אחתי ספכחא מלִכֵי אַשּׁוּר וְכַבֵּל וקֹד כחש פֶּרֶק
 יריד בה אן גמלה אהל אלבלד כאנו מסתעמלין אלגחור פיגוֹ אנה אראד בה
 גחורדם באללה ובאנביאה ובשריעתה לאן קֶרֶן וְעֵרָה ואן כאנת תטאהר
 באלתוחיד פהי תסתעמל אלגחור עלי וגוה שתי יטול שרחאה ויחתמל אנה
 יריד בה אנהם ינצבו אמואל אלנאס ויגחורוהא ויפרקו בין אלנאס ואמואלהם
 כמא יפרק אלסבע בין עצו ועצו אדיא אפתרם אלפריסה וקֹד מִלֶּאכֶּה יריד בה
 אן אלבלד כאנת מלאנה מן אלטלם ואלגור וקֹד לא ימיש מֶרְקָה יריד בה
 אן עלי אלדואם כאן אלאמואל תחמל אליהא מן גמיע אלבלדאן והיא
 אלפסוק³ הו שעבה מן פסוק אַרְיָה מֶרְקָה

(2) צות סוט וצות זלולה אלבֹכֶר ופרס ראכין ומוכבה ומקפוא
 (3) פארס מצעד ולהיב אלסיף ופריק אלואנה ובתרה אלצריע ותקל אלגִתָּה
 ולים אנקצא ללגִתָּה ינעתרו בגִתָּתהם

הוא (so) אלפסוקין תנתטם אלי מִן גְבוּרֵיהוּ מֵאֶדָם פקאל יא עיר דמים
 הווא יגִיד אלעדו בעסאברה ומוכבה ויקתל פִּיךָ מוקתלה עטימה פקולה
 קול שוט יריד בה צות אלמקרהה אלדי יצרב כהא אלפארס לפרסה וקֹד וקול
 רַעַשׁ אֹפֶן יריד בה אצואת בכר אלמוכב וקֹד וְסוּס דִּהֵר יריד בה אן אלפרס
 אדיא חמי מן צות אלמקרהה ירכין ויקפו וקֹד פֶּרֶשׁ מַעֲלָה יריד בה אן אלמקדם
 אלעסכר יאמר אלפארס אן יצעד פלדלך נסב אלפעל אליה וקֹד וְלֹהֵב חֶרֶב
 יריד בה אן סלאחחם יכון מסקול מגלי חתי אדיא צרבו באלסיף או רמו
 באלואנה יקתל כחיר מן אלנאס כקֹד וְרֹב חֵלֶל וְכַבֵּד פֶּתֶר ואן אלואנה תטרח
 אלי אלארץ כחיר מן אלאגלאף וקֹד ואין מַצָּה לְנוּיָה² הו ינמע וְרֹב חֵלֶל
 וְכַבֵּד פֶּתֶר³ חתי אנה מן כחרה אלגלף אלמלקאה ינעתר כהא כקֹד וְכִשְׁלוֹ
 בְּנוּיָתָם

¹ A in text. מִלֶּאכֶכֶּה, B מִלֶּאכֶכֶּה.² So also in text.³ B פֶּתֶר.

(4) מן סבב כתרֶה טניאן אלטאגיה אלדי כאנת חסנה אלחט צאחבה
 אלסחר אלבאעיה ללאחזאב בטניאנאתהא וללקבאיל בסחרהא
 ערֶף אנה נול בהא הוּא אלבלא מן אַנְל כתרֶה טניאנהא אלתי כאנת
 תטני אלממ בסחרהא ותסחר אלנאם ותביעהם בטניאנהא וסחרהא
 פמַתֵל נִינְיָה במראה זֶזְנָה חסנה סחֶארה קדרֶה עלי אלנאם בטניאנהא
 אדא דכלת מחבֶתהם קלובהם מן גֶהֶה חסנהא וחטהא ורַב־מא חסחר קום
 אלדין לם ימילו אליהא ולא ימילו אלי חסנהא ולא אלי אַלְנֻנָת פאדא
 תמַבֶּנָת מנהם באעתהם ותאויל דלך עלי טריקין אן פֶסֶר עלי זמאן מַכְי
 אֶשֶׁר פִּיכּוּן מעני אַלְנֻנָת חסן וזיהם ואדא אסתאמן קום אליהם אוצלוהם
 אלי אַלֵּל אלמראתב וכלעו עליהם פכאנו באלזֶזְנָה פי הוּא אלבאב חתי
 אנחשד אליהם חשר עטים בקֶר בִּסְעֻפּוֹתֵי קִנְנִי כל עוֹף הַשָּׁמַיִם¹ ומעני
 בעֶלֶת בְּשָׁפִים הוּא תלִטְפָהם באלרסל ואלמכאחבאח ואן כאן עלי כָּבֵל הוּא
 חסן מִדְּהַב קֶרֶן וְעִירָה וסלאחסה פבה קוי מלכה כֶּךָ וְהַחֲנוּק מַלְכֻת
 בַּחֲלָקְלוֹת² ויכּוֹן תאויל אלסחר הוּא מא יִדְעִי באן יֵשׁ לָהֶם גִּן עֵדֶן מְלָאָה
 מכל טוב וְנָעִים

(5) הוּא אַנָּא אֵלִיד קאל אַרְבַּ אַלְקִיּוֹם ואבשף דילך עלי וְהָךְ ואורי
 ללאחזאב סִי־תַךְ ולממאלך סכפך

(6) ואלקי עליך אַלְרִנָּאסאח ואסקטך ואנעלך כאלאגֶדִם

(7) ויכּוֹן בל נאטֶרך ינפֶר מִנְךָ ויקול נהבת נִינְוָה מן ינוד עליהא מן אין
 אטלב מעזיין לך

בעד אן וצף אטנאהא ללאחזאב בחסנהא ערֶף אנה ינכל בהא חתי
 ינפֶר אלנאם מנהא פקאל וְגִלְתִּי שוּלְיִךְ יעני בה אבשף סִי מִדְּהַבך אלקדים
 אלדי כאן מסתור לאן אלוֹזֶנָה מהמא ינטר אלנאם ונההא וחסנהא פהם
 יטלבוהא פאדא אנהתך בדנהא כלה ואלקי עליהא אלפלֶאדֶה אשמאותהא
 אלנפּוֹם כולך אדא אנהתך מִדְּהַב אִישׁ הָרוּחַ ועלם אלנאם קֶבֶח מִדְּהַב
 נפרו מנה ואן פֶסֶר עלי אֶשֶׁר יריד בה התכחא וזואל מלכּהם ועזהם
 ונעמהם וקֶר וְשִׁמְתִּיךָ כִּרְאִי יעני בה אני אנעלך כאלאגֶדִם אלמבתי אלדי
 ינפֶר אלנאם מנה וקֶר ואמר שְׂדֵדָה נִינְוָה יריד בה אלדי ינפֶר מנהא ויקול
 עלי טריק אלנוח עליהא נהבת נִינְוָה יעני אן אלעדו תמכּן מנהא ונהבהא

¹ Ez. xxxi. 6.

² Dan. xi. 21.

וְקָרָא יְגִיד לָהּ יִרִיד בַּהּ אֵן לֹם יִבֵּק לְהָא לֹא צָדִיק וְלֹא מַחֲבֵּ אֱלֹדִי יִנּוּחַ
עֲלִיהָ וְקָרָא מֵאֵין אֲבָקֶשׁ מִנְחָמִים לָךְ יוֹרִי אֵן לִים יוֹגֵד לָהֶם מַעֲזִי לֵאנָהֶם
כִּלְהֶם אַעֲדָאָהּ וְהִיא נָטִיר קוֹלָהּ פִּי יִרְשָׁלַם שְׁתִּים הִנֵּה קוֹרֹתֶיךָ מִי יְגִיד
לָךְ תִּרְגַּמַּת מַעֲרָךְ סִיִּתְךָ מִחַל כְּמַעַר אִישׁ²

(8) הַל תְּגִידִי אֲכַתֵּר מִן מְדִינָה אֶל־אֶסְכְּנִירִיהָ אֶל־נֶאֱלָסָהּ פִּי אֶל־לִגְנָאן
אֶלְמָא חוֹאֲלִיָּהּ אֱלֹדִי פְצִיל אֶלְבַּחֵר מִן אֶלְבַּחֵר סוֹרָהּ

לְמָא כֹּאנַת נִינְיָה חֲצִינָה בֹּאֲלֵמָא אֱלֹדִי הוּא חוֹאֲלִיָּהּ מִן נֹאחִיָּה אֶל־גִּלָּה
וְלֵהָ סוֹר מִן נֹאחִיָּה אֶלְבָּר וְתִטֵּן בִּנְפִסְהָ אֵן אֶלְעֹדֵי לֹא יִקְרַע עֲלִיהָ קָאֵל
לֵהָ יֹא נִינְיָה הַל תִּקְרִי תְגִידִי חֲצוֹנֵךְ אֲכַתֵּר מִן מְדִינָה אֶסְכְּנִירִיהָ אֱלֹדִי
הִי נֹאֲלָסָה יַעֲנִי עֲאֻמְרָהּ וְהִי פִי וְסֵט אֶל־לִגְנָאן וְקָרָא מִיָּם סָבִיב לָהּ יַעֲנִי אֵן
אֶלְמָא חוֹאֲלִיָּהּ מִן כָּל נֹאחִיָּה וְסוֹרָהּ וּפְצִילָהּ פִּי אֶלְבַּחֵר וְאֲנִי יֹא נִינְיָה
אֲנָמָא לָךְ נֹאחִיָּה מִן נֵהָ אֶלְמָא וְנֹאחִיָּה מִן נֵהָ אֶלְבָּר פְּתִלֵּךְ אַחֲצֵן מִנֵּךְ
פִּלָּא תִּתְרִי בְּתַחֲצִנֵּךְ בֹּאֲלֵמָא

(9) אֱלֹדִי כֹּאנַת כּוֹשׁ קוֹהָ לֵהָ וְאִיצָא מְצָרִים וְלִים נִהֲאִיָּה וְאֵחַל תַּפַּת
וְאֶלְנוּבָהּ פִּי מַעֲוֹנֶתְךָ יֹא נֹא אָמֹן

וְצַף בְּרִיא אֵן כּוֹשׁ וּמְצָרִים וּפִיט וְלֹבִיָּם כֹּאנַת תַּתְקֹאָּה בְּהֶם וְיַעֲנִיָּהּ וּמַעַ
הִיא כָּלָה טֹפֵר בְּהָא אֶלְעֹדֵי וְאֵן כֹּאֵן קָאֵל בְּעֹנְתֶיךָ עֲלִי טְרִיק אֶלְמַקְאֲבֵלָהּ
וְלֹם יִקַּל בְּעֹנְתָהּ פֹּאֲלֵאשְׁאָרָה אֵלִי נֹא אָמֹן וְהִיא נָטִיר קָרָא מִי יְגִיד לָהּ עֲלִי
טְרִיק אַעֲרָאֵב תֵּם קָאֵל מֵאֵין אֲבָקֶשׁ מִנְחָמִים לָךְ עֲלִי טְרִיק אֶלְמַקְאֲבֵלָהּ
וּמִתְלָה קָאֵל פִּי מֵא בַּעַד גַּם תִּשְׁכְּרִי תְּהִי נְעֻלְמָהּ פִּבְעֵץ אֶלְפִּסוֹק מַקְאֲבֵלָהּ
וּבַעֲצָה אַעֲרָאֵב וְכִתִּיר מִן אֶלְפֵן מוֹגִיד פִּי אֶלְכְּתָאֵב וְקָרָא כּוֹשׁ עֲצָמָהּ יִרִיד בַּהּ
אֲנָהּ כֹּאנַת תַּתְקֹאָּה בַּהּ וְקָרָא וְאִין קֶצֶה יִרִיד בַּהּ לִים חֹד וְנִהֲאִיָּה לֵלְעַסְכֵּר
אֱלֹדִי כֹּאֵן יִנְיָהּ מִן מְצָרִים

(10) אִיצָא הִי לִלְנֵאֲלִיָּה מִצַּת פִּי אֶלְסָבִי וְאִיצָא אֲטַפְאֲלָהּ יַבְעֵנוּ פִּי
רֹאם כָּל אֶלְאֻקָּהּ וְעֲלִי אֶלְאָהּ יוֹנִי אֶלְקֶרְעָה וְכָל אֲכַבְרָהּ גִּלְלוּ
בֹּאֲלֵאֲנֵלָאֵל

בַּעַד אֵן וְצַף תַּחֲצִנָּהּ וְקוֹתָהּ בֹּאֲלַעֲסָאֲכֵר וְצַף מֵא נוֹל בְּהָא פִּקָּאֵל אִיצָא
נֹא אָמֹן מִצַּת פִּי אֶלְסָבִי כִּמָּא מִדִּ גִּירָהּ מִן אֶלְמִדּוֹן אֶלְתִּי לֹם תְּכֵן חֲצִינָה
וְאִיצָא בַּעֲנוּ אֲטַפְאֲלָהּ כִּמָּא בַּעֲנוּ אֲטַפְאֵל גִּירָהּ כִּמָּא לְחֹק שְׁמִרֹן

¹ B Isa. li. 19. קְרֹאחֵךְ

² Prob. אֵן.

וגירתה מן אלמון וקו ועל נִבְכְּדִיָּה ישיר בה אלי ארבאב אלנעם ואלתנאר
 וקו וכל גְּדוּלָּה ישיר בה אלי אצחאב אלסלטנה פערף אן אלעדו טרח
 אלקרעה עלי ארבאב אלנעם ואקתסמוהם בינהם ואנהם איצא גללו אללאמרא
 ואלמלוק באלאגלאל וטרחוהם פי אלחבם כמא פעל נְּבִיכְדִנְצִר בְּצִרְקִיָּה
 וְיִהְיוּכִין אֱלֹדִי קִדְחֵמָא וטבקהמא פי אלחבם ודכר עוֹלָלִיָּה ונִבְכְּדִיָּה וְיִגְדוּלִיָּה
 ובקי אלנסי אלשיוך תחת גַּם הִיא לְגוֹלָה הִלְכָה בְּשָׁבִי ואלשבאב קְתָלוּ
 (11) איצא אנתי יא נִינְהָ תסכרי תצירי נביא איצא אנתי תטלבין
 אלמחצן מן אלעדו

קאל יא נִינְהָ איצא אנתי תסכרי מן אללאפאת כמא סכר גירך חתי
 תצירי נביא לא ילתפת אחד אליך ולא יפכר בך ולא תדורי פי אלבאל
 וקאל גַּם אַתְּ יַעֲנִי אן כמא גירך תחצן מן נְּהָה אלעדו ולם ימכנה יחארב
 כדאך איצא תתחצני מן נְּהָה אלעדו יַעֲנִי אַנְךָ תצירי מן אֱלֹדֻמָּה נטיר
 יִשְׂרָאֵל אֱלֹדִי חצלו תחריד אלעדו וצארו דִמָּה להם פהם אבִּדָּא יתקון בהם
 (12) כל חצונך תין מע אלבכור אדא יטרבו יסקטו עלי פם אללאכל

קאל יא נִינְהָ יא מן תחצנתי תטני אַנְךָ תתכלצי הודא ישתאק אלעדו
 אלי חצונך פיראעיהא חתי יפתחאה כמא ישתאק אלנאם אלי אלתין
 אלבכור מע סאיר בכור אלאתמאר אֱלֹדִי מן שאנה אעני מן שאן אלבכורים
 אדא אצטרבת אלשנרה לים תסקט אלא אלי פם אללאכל כדלך הם חצונך
 יפתחאה אלעדו ויחצל כל אֱלֹדִי פיה לנפסה

(13) הודא שעבך מקאם אלנסי פי וסטך לאעדאך פתח אנפתחו אבואב
 ארצך אכלת אלנאר כשתבאנאתך

קו הנה עִמְךָ נָשִׁים יריד בה אנהם מקאם אלנאם לים להם קוה קלב
 ולא תרביד ולא מחארבה פלדלך אנפתחת אבואבך לאעדאך חתי דכלו
 ואשעלו אלנאר פיהא פכאנו אהל נִינְהָ מקאם אלנאם לם יחארבו אללאערא
 בל תסלמוהם וקתלו פי הם ואגלוהם

(14) אמיאה אלחצאר אסתקי לך קו חצונך אדכלי פי אלוהל ודוסי
 פי אלטין ואמסכי אלמלבן

הודא אלפסוק ואן כאן הו עלי טריק אלאמר פי אלקעד פיה הו תעריף
 אנהם פעלו דלך פערף אנהם אסתחקו אלמא וכזוהא פי אלבלד חתי יכון
 להם מסתעד אלומאן אלחצאר ואנהם קוה אלחצון באלעמארה ואלרנאל
 וקו באי בסיט וְרִמְסִי בַחֲמִיר יריד בה אנהם אשתגלו בצרב אללבן ושיו
 אלאֲזִר ועמרו סור אלבלד וקו אלחצון

(15) תָּם תֹּאכֹלךְ אֱלֹנָר תִּקְטַעךְ אֶלְסִיף תֹּאכֹלךְ מִתֵּל דִּבְאֵב תִּתְאָקְלִי מִתֵּל אֱלִדְבָאֵב וּתִתְאָקְלִי מִתֵּל אֱלִנְרָאד

עֲרָף אִנְה אִדָּא תִּחְצְצוּ לָם יִתְכַלְצוּ בִל יִפְתַּח אֱלַעְדָּא אֲלִבְלָד וַיְכַלֵּי אֱלֹנָר פִּיה חֲתִי יִחְרַקָה תָּם יִקְתַּל אֹהֵלָה בֶּאֱלִסִּיף וְקָדָּ תֹאכֹלךְ בִּיֶלֶק הוּא שֵׁרַח תֹּאכֹלךְ אִישׁ וּמִתֵּל חֲרִיק אֱלֹנָר בֶּאֱלִיֶּלֶק לֹאֵן מִן שֹׁאנָה אִנְה יִלְחַם אֱלֹאֹל וְאֱלֹאכִיד כִּדָּאךְ אֱלֹנָר תִּלְחַם אֲלִבְלָד וְנִמְיַע מֵא פִּיה הִתְכַּבֵּד בִּיֶלֶק הוּא עֲלֵי טְרִיק אֱלֹהוּ קֹאֵל לְהָא יֵא יִנְיָה קִד וּאִפְתַּךְ אֶלְסִיף וְאֱלֹנָר אֱלַעְטִימָה פֶּאֱנַמְעִי עֶסְאֲכֵרְךְ וְחֹאֲרֵבוּ אֵל עֲדָא וַיָּנֹחַ אֵן יִכּוֹן לְהָא עֶסְכֵּרִין אֱלֹאֲחֵד אֱלִמְמִתֵּל בֶּאֱלֹאֲכֵרָה וְאֱלֹאכֵר מִמִּתֵּל בֶּאֱלִיֶּלֶק פֶּקֶאֵל אֲנַמְעִי עֶסְאֲכֵרְךְ וְחֹאֲרֵבוּ

(16) כְּתֵרֵת גְּלֹאֲבַךְ אֲכַתֵּר מִן כּוֹאֲכַב אֱלִסְמָא אֱלִדְבָאֵב חֲטָא וְטֹאֲר קֹאֵל יֵא יִנְיָה הִתְכַּבֵּדִי בְּאֲרָכָה יֵא מִן אֲכַתֵּרֲתִי גְלֹאֲבַךְ אֱלִדִּין יִנְהוּוּ אֱלִיד אֱלִיךְ אֱלֹאֲמַתְעָה וְעִמְרֵתִי בִלְדָךְ תִּטְנִי אִנְהֵם יִתְבְּנוּ לָךְ עֲלֵי מֵדָּ אֱלֹמָאֵן וַיְחַם לָךְ דִּלְךְ לֹא בִל כֹּאֵן מִתְלַחֵם מִתֵּל אֱלִדְבָאֵב אֱלִדִּי יַחֲטָא עֲלֵי אֱלֹאֲרִין וְתִמְתַּלִּי אֱלֹאֲרִין מִנָּה וּבַעַד קִלִּיל יִרְחַל עֵן אֲלִבְלָד וְלֹא יִבְקַא פִּיה וְאֲחֵד כִּדָּאךְ כֹּאֵנוּ גְּלֹאֲבַךְ כְּתִירִין אֲכַתֵּר מִן כּוֹאֲכַב אֱלִסְמָא וְעִנְדְּמָא חֲטָא כֹּאֱלַעְדָּא רְהִלוּ מִנָּה וּמֵר כֹּל וְאֲחֵד אֱלִי בִלְדָה כְּקֹד עֵנָה רִפִּיעִי אֶת בְּבֵל וְלֹא נִרְפְּתָה עֲנֻבִּיהָ וַיִּגְלַךְ אִישׁ לְאַרְצוֹ¹

(17) גְּלֹאֲכַךְ מִתֵּל אֱלִנְרָאד וּבִטְאֲרִקְתָּךְ מִתֵּל אֱלִנְגֵרֵב אֱלֹחֲמִין פִּי אֱלִנְדֹּאֲרָאֵת פִּי יוֹם אֲלִבְרָד אֱלִדִּי אִדָּא אֲשִׁרְקַת אֱלִשְׁמַם תִּנְוֹר וְלֹם יַעֲרָף מוֹצֵעָה אֵין הֵם

אֲכַבֵּר פִּי אֱלַפְסֹק אֱלֹאֹל אֵן אֱלִנְלֹאֲבִין אֱלִדִּי כֹאֵנוּ אֲכַתֵּר מִן כּוֹאֲכַב אֱלִסְמָא טֹאֲרוּ מִן אֲלִבְלָד וְעֲרָף פִּי הִדָּה אֱלַפְסֹק כְּתֹרָה בִּטְאֲרִקָה אֹהֵל יִנְיָה וְאֱנִלָּה פֶּקֶאֵל נִסְאֲכַךְ כֹּאֵנוּ מִתֵּל אֱלִנְרָאד וְהֵם אֲרַבָּאֵב אֱלַנְעֵם וּבִטְאֲרִקְתָּךְ כֹּאֵנוּ כְּתִירִין כְּתֹרָה פֶּרֶאךָ² אֱלִנְגֵרֵב וְהוּא אִסְם אֱלַנְעוּ מִן אֱלִנְרָאד אֱלִדִּי יַחֲטָא פִּי אֱלִנְדֹּאֲרָאֵת פִּי יוֹם שְׁתֵּי וּבִרְד פִּיתְכֹאֲתָפוּ שִׁי עֲלֵי שִׁי מִן נְהָה אֲלִבְרָד וְעִנְדְּמָא אֲשִׁרְקַת אֱלִשְׁמַם טֹאֲרוּ מִן דִּלְךְ אֱלֹמָיַע אֱלִדִּי חֲטָא פִּיה וְלֹם יִכּוֹן לְהֵם אֲתֹרָא כְּדִלְךְ אֱגִלִּי אֱלַעְדָּא אֹהֵל יִנְיָה וּבִטְאֲרִקְתָּה אֱלִדִּין כֹּאֵנוּ פִּיה מוֹרְחִמִין תָּם כְּרִינוּ מִנְהָא וְלֹם יִבְקַ לְהֵם אֲחֵר פִּבְעֵצָהֶם קָתַל בֶּאֱלִסִּיף וּבַעֲצָהֶם סְבִי מְנִיֶּרֶךְ אִסְם יִחִיד מְנִיֶּר מִתֵּל מְטֹהֲרוּ מְקֶרְשׁוּ (18) נֹאֲמוּ רָעָאֲתָךְ יֵא מֶלֶךְ אֲשֹׁר יִסְכְּנוּ אֱגִלָּאךְ תִּקְאִפוּ שַׁעֲבַךְ עֲלֵי אֲלִנְבָאֵל וְלִים לְהֵם נֹאֲמַע

¹ Jer. li. 9.² פֶּרֶאךָ B.

קֹו נָמוּ רָעִידָה יִשִּׁיר בַּה אֱלִי אֱלֹהֵרָא אֱלֹדִי יִדְבָּרוּ אֱלִמְלֶךְ וְקֹו מֶלֶךְ אֲשֹׁר
 יִמְשִׁי עָלֵי אֱלִמְכֹורִין יִנָּזוּ אֵן יִרְדָּ אֱלִי סִנְחָרִיב וְאַסְרְהֶדֶן וּיְנָזוּ אֵן יִרְדָּ
 אֱלִי מֶלְכִי בְּכָל לֵאן כָּל מִן מֶלֶךְ תֵּלֶךְ אֱלִנְאֻחִיָּה יִסְמָא מֶלֶךְ אֲשֹׁר פֶּקֹו וְהַסֵּב
 לֵב מֶלֶךְ אֲשֹׁר עָלֵיהֶם¹ וְקֹו יִשְׁכְּנוּ אֲדִירִיד יִשִּׁיר בַּה אֱלִקְוֹדֹר אֱלֹדִי הֵם
 דִּון אֱלֹהֵרָא וְקֹולָה נִפְשֹׁ עֲמָדָה יִשִּׁיר בַּה אֱלִי אֱלֶרְעִיָּה פִקָּאֵל אֵן אֱלֹהֵרָא
 נִאֲמוּ נֹום לֹא יִקְוֹ מִנָּה שִׁי אֲכֹר כֶּקֶּ וְיִשְׁכְּנוּ שְׁנַת עֹלָם וְלֹא יִקְצֹו² וְאֵן
 אֱלֹאגִלִּי יִנְלוּ אֱלִי שְׁאֹל תַּחְתִּיזֹות וּיִסְכְּנוּ פִיָּהָ וְאֵן אֱלֶרְעִיָּה תִשְׁתַּת אֱלִגְנִם
 בִּלֹא רֵאעִי יִרְעָאָה כֹּדָאָן לֹא יִכֹּון לִלְרַעֲיָה לֹא מֶלֶךְ יִאֲמֹר וּיִנְהִי וְלֹא חֹיִר
 יִדְבָּר וְלֹא קֹאִידִי יִנְקֹאדֹו אֱלִיָּה

(19) מֹא כִמֵּד עֲטֹבֶךְ וְנִעָה צִרְבַּתְךָ כָּל סֹאמְעִי כִבְרֶךְ צִרְבוּ אֱלִכְפָּה עֲלִיךָ
 פֹאן עָלֵי מֵן לֹם תַּעֲבֹר בִּלְיִיתְךָ דֹאִימֹא

בְּעֵד אֵן דִּכְרֹ אֱלֹהֵרָא וְאֱלִקְוֹדֹר דִּכְרֹ אֱלִמְלֶךְ פִּקָּאֵל יֹא מֶלֶךְ אֲשֹׁר לֹם
 יִכְמֵד עֲטֹבֶךְ אֱלֹדֹו עֲטֹבַת בִּין יִרִי אֱלֶדֶדֶד אֱלֹדִי קַתֵּל עֲסַכְרֶךְ וְקֹו נִחְלָה
 מִכְּתָדָה יַעֲנִי אֵן צִרְבַּתְךָ צִרְבָה וְנִעָה אֱלֹדִי טֹפֵר בֶּךְ אֱלֶדֶדֶד וְחִצְלַת קִבְצָתָהּ
 חֲתִי כָל תַּחַת מִן סִמְעֵ מֹא נְרִי עֲלִיךָ צִרְבוּ כֶּף עָלֵי כֶּף שְׁמֹאֲתָהּ בֶּךְ אֲרַפְעֹו
 אֱלִקְצֹאִיר וְאֱלֹאשְׁעֹאִיר עֲלִיךָ וְקֹו כִי עֵל מִי דִכְרֹ אֱלִסְבֵּכֹו אֱלֹדִי מִן אֱנִלָּה שְׁמַחֹו
 בֶּךְ כָּל מִן סִמְעֵ כִבְרֶךְ פֹאן מֵן אֱלֹאמֶם וְאֱלִמְלוּךְ אֱלֹדִי לֹם יִשְׁרְבוּ מִן
 כֹּאסֶךְ עָלֵי אֱלֹדֹוֹם תִּרְגֵּמַת אֵין כֶּהָה מֹא כִמֵּד עֲבֹר מַחֵל וְנִהְיָה כֶּהָה הִנֵּנֶע³
 וְאֱלֹאמֵר מִנָּה כֶּהָה מַחֵל עָרִי נִרְהָה וְנִעֲלַת חֶרֶף אֱלִלֹאֵם פִּי לְשִׁבְרִידָה זֹאִידָה
 חֲתִי יִנְתֹּם אֱלִתְפִסִּיר וְקֹאל מִפְסֹרֵר אֲכֹר אֵין כֶּהָה לְשִׁבְרִידָה הֹו אִסֵּם עֲרִין
 וְעִבְרָה לִים כִּמֵּד לִכְסֶרְךָ מַחֵל שְׁנָה אֵימָה בִּילֹאֹו בְּכָלֶךְ וְאֵעִי אִם:
 כִּמֵּל שֶׁרַח נִחֹום

¹ Ezra vi. 22.² Jer. li. 39.³ Lev. xii. 6.

ENGLISH VERSION OF JEFETH'S RENDITION
OF THE TEXT AND ABRIDGED TRANSLA-
TION OF HIS COMMENTARY.

Ch. I. 1. An oration concerning Ninevêh, the book of prophecy [by] Nāhūm of Elqōsh.

See Introduction.

2. The Lord is Almighty, jealous and avenging, the Lord is avenging and the Master of wrath, taking revenge is the Lord on his enemies, and nourishing hatred for his foes.

Discussion of the five divine appellations occurring in the verse. The difference between צרים and איבים consists in that the former are idolaters who oppress Israel, whilst the latter show no such hostile feelings. The former will therefore be punished by 'consummation and that determined' (Isa. x. 23). This is an allusion to the authors of the troubles and is a repetition of the remarks on Dan. xii. 1 (*Transl.*, p. 74).

3. The Lord of the Universe is relenting in wrath and strong of power, but will not hold the guilty guiltless; the way of the Lord is in storm and whirlwind, and the cloud is the dust of his Shekinah.

The verse states that God bears with 'the wicked' a long time, but eventually he calls them to account for what they have done to Israel. The words, *the way of the Lord*, &c., can be explained literally as referring to the day of punishment. Speaking allegorically the prophet compares the swiftness of the punishment with a gale. Thus will he hasten their punishment, 'when the time comes.' On that day the daylight will be darkened as by a thick cloud. 'The first explanation is, however, preferable.'

4. He rebuketh the sea and drieth it up, and he maketh dry all rivers, Bāshān and the inhabited world languish, and the summit of Lebanon languishes.

5. The mountains quake at him, the hills crumble, and the earth is upheaved before him, the world and all its inhabitants.

The allegorical explanation of this verse points to the great kingdoms, Edom (Byzantium) and Ishmael (the Arabs) whose rule extends along the ocean over the world. Their armies toss about as the waves of the sea, but God rebukes them and destroys these kingdoms. The *rivers* are the great *Emirs*. *Bāshān* and *Carmel* stand for the generals, *Lebanon* for the royal princes, and the *mountains* for the other kingdoms; 'but the first explanation is more appropriate.'

6. Who can abide his rebuke, and who can stand in the fierceness of his anger; his wrath is poured out like fire, and the rocks are broken by him.

The kings and warriors cannot abide his anger, his punishment destroys the *wicked*.

7. The Lord is good, yea, a stronghold in the day of trouble, and he knoweth them that seek his protection.

God is jealous and punishes the 'wicked of the world', but he delivers the 'pious and those who seek his protection' from 'the misfortunes which befall the wicked.'

8. And with an overrunning torrent he works destruction in their place, and darkness dogs his enemies.

Thus far the prophet speaks of the world as a whole, but all the following verses of the book relate to Nineveh. Should Babel be meant, then 'the torrent' refers to the 'Kings of the North' (see Dan. xi. 40, 44; Margoliouth, p. 41).

9. What do ye devise next to the Lord? he is making a full end; disaster will not stand against ye twice.

The people of Nineveh must not believe that God will only destroy one part of the city and save the other; he will destroy

all with one blow. Another interpreter says that he asks the people of Ninevêh whether they think that God will destroy Israel, or that they (Israel) will meet with another [period of] trouble. 'The first explanation is much better.' (See Driver, p. 22.)

10. For though they be [like] thorns entangled, and drenched in their drink, they will be destroyed like dry and completely parched stubble.

The people of Ninevêh, after having reached the limit of oppressing Israel, will be destroyed like thorns by fire. The words *drenched in their drink* mean: As they measured out drink to other nations, so will God mete out to them the cup of intoxication. The last four words of the verse should be connected with the first four (see Introduction, p. 11).

11. Out of thee goeth forth one who deviseth evil against the Lord, one that counsels iniquity.

The kings of Assyria went forth to destroy Israel. If referred to Babel, the *Little Horn* is meant. The words *counsel of iniquity* may refer either to Sanherib or to Babel, and the *Man of the Spirit*.

12. Thus says the Lord: since they are safe and likewise many, and even so shall they be cut down, and it (their yoke) shall pass away. I have afflicted thee, (but) I will not afflict thee for ever.

O Israel, since thou hast seen the people of Ninevêh free from calamities and numerous, let this not perturb thee, because they shall certainly be cut off from their kingdom. Their yoke shall be removed from thy neck, and if I have oppressed thee long through them, I will do so no more.

13. And now I will break his yoke¹ from off thee, and thy bonds will I cut.

He will break their yoke which is upon Israel and deliver them from paying tribute and tax.

¹ עֲבֹדָה probably Persian اُجوب a 'log or stick of wood', which would here correspond to עֲבֹדָה.

14. And the Lord commandeth concerning thee, no more of thy name shall be sown for ever; out of the house of thy idol will I cut off the carved image and the molten image; I will make thy grave, for thou art vile.

The verse is addressed to the *counsel of iniquity* (ver. 11). The memory of his seed shall be cut off. If taken as referring to the past, the verse refers to Sanherib and his death in the temple of his God (2 Kings xix. 37). If, however, referred to the *Little Horn*, the verse speaks of Arabian rulers of Bagdād, and of the descendants of the *Man of the Spirit*. *The house of thy idol* refers to their holy shrine to which they make pilgrimages every year. The words *I will make thy grave* may also be referred to the time when the pilgrims travel, and the 'Arms' will rise against them, and slaughter them.

Ch. II. 1. Behold on the mountains the feet of one that bringeth good tidings, who announceth safety; keep thy feasts, O Judah, perform thy vows; for the doer of evil shall no more pass through thee, he is utterly cut off.

If taken in the past tense, the verse refers to the failure of the kings of Assyria to conquer Jerusalem during the time of Hezekiah, but if Babel is meant, then the verse refers to the future.

2. The scatterer has come over thy face; guard thy fort, watch the road, make strong the loins, increase thy strength greatly.

Some commentators refer the verse to Nineveh, others to Judah. In the latter case the scatterer is Sanherib. If Nineveh is meant, the scatterer is the approaching enemy (Driver, p. 28). The words *watch the road* may be referred either to Nineveh's enemy or, mockingly, to the town itself.

3. For the Lord bringeth back the power of Jacob, as the power of Israel; now they have overthrown them and destroyed their cities (?).

If the *scatterer* is the enemy that marches against Babel,¹ then the words the *Lord bringeth back* agree with the opening words of

¹ Bagdād.

the chapter. God will bring salvation by the *Messiah* who is the might of Jacob.

4. The shield of his mighty men is [of] red leather, men of valour, crimson through the glare of the torches; [so are] the chariots on the day when they are ready [for battle], and the shafts of the spears quiver. (See Ibn Ezra.)

פלדות is the same as לפירות (see also Ibn Janāh; Ges.-B., *steel*, but see Driver, p. 30).¹ הרעלו is derived from (the same root as) תרעלה *reeling*. The verse describes the equipment of the approaching enemy with their iron-proof shields of red leather and their coats of mail of the same colour. The *glare of the torches* can be taken either literally or figuratively, meaning that the chariots are glittering with polished weapons like fire. The *shafts that quiver* can refer to the spears, but may also mean that the leaders of either army tremble. 'Some people explain סף רעל "the cup (ססת) of opinions".'

5. The chariots rage in the streets, they overflow in the roads [or they clatter], their appearance is like torches, like lightnings do they run.

Having conquered the city the enemy fills the streets, roaring like mad men, not caring whom they slaughter.

6. He remembereth his grandees, they stumble in their march; they rush to the walls of the city, and the bulwark is made secure.

This verse can be referred to the enemy as well as to the people of Ninevêh. In the present case it is the attacking king who, having entered the city as victor, inquires into the whereabouts of the generals of Ninevêh, whose fame had inspired him with fear. *They stumble in their march* on account of the large number of slain as intimated in iii. 3. *The bulwark is made secure* means the distribution of armed men on the pinnacles of the walls. If the verse be referred to Ninevêh, it conveys that the generals are gathered together and lead their troops against the enemy, but in the confusion they stumble (see Ibn Ezra). 'The first explanation is better established (see Driver, p. 31, who refers it to the

¹ See Introduction, p. 4, and Plessner, *Biblisches u. Rabbin.*, p. 49.

Assyrian king, but Marti, *Dodekapropheton*, refers it to the king of Nineveh.)'

7. The gates of the rivers are broken through, and the palace is demolished.

The 'gates' are the openings in the wall made by the Tigris, which enabled the enemy to conquer the city (see Driver, p. 32). As a consequence the inhabitants of the palace are heartbroken.

8. And he (the king) is pinned to the ground, whilst she (the queen) is driven forth and marches, and her maidens urge her gently on as it were with cooing tones, beating their breasts.

The king is lying on the ground, pierced by an arrow, whilst the queen is being brought into the country of the enemy. Her maidens urge her gently on, because she is pampered and not accustomed to put her foot on the ground. They all sigh and beat their breasts. Another commentator takes *Huṣṣab* to be the king's name, and according to another it is the name of the queen (Driver, p. 32; Plessner, p. 50).

9. And Ninevêh is like a pool of water from of old; yet they flee, 'stand, stand,' but no one turns.

Ninevêh is as full of people and wealth as a pool is full of water.

10. Take ye the spoil of silver, take ye the spoil of gold, there is no limit to the stores, greater than any coveted furniture.

The *stores* are the arsenals filled by the kings. The sack of the city is valuable because it was the residence of kings and merchants.

11. Desolate, void and wide open is she, with a melting heart and loosened knees; tremor is in all loins, and on all faces is the blackness of the pot.

Her villages, farmsteads are desolate, the fortress gates have been burst open. The fugitives are so panic-stricken that they are not able to flee, and blacken their faces (Driver: are waxed pale).

12. Where is the den of the lions, and the lions' feeding-place unto which the lion and the lioness and the lion's whelp go, and no one troubles them?

13. A lion tears enough for his whelps, and strangles for his lionesses, he fills his caves with prey and his dens with rape.

The kings of Nineveh are compared to savage beasts. If applied to Babel, the words refer to Nebuchadnezzar, and to certain Persian and Arab rulers. *Feeding-place for the lions* means that they absorb, in form of tribute, the substance of other countries.

14. Behold I am (coming) against thee with revenge, says the Eternal God, I will burn their chariots in the smoke, and the sword shall devour thy young loins; and I will cut off thy prey from the world, and the voice of thy messengers shall no more be heard.

Refers to the slaughter of the troops and kings. The messengers which carried the king's commands to the provinces and collected the tribute shall be cut off.

Ch. III. 1. O the bloody city, all whose inhabitants are infidels: she is full [of injustice], robbery does not depart from her.

The kings of Assur and Babylon have shed innocent Israelitish blood. All her inhabitants practise idolatry. This can be referred to their unbelief in God, his prophets, and his law, because though the *Little Horn* externally professes the Unity of God, it practises apostasy in different ways. Another explanation is that they rob the people's property.

2. The sound of a whip and the noise of wheels and stamping horses and chariots and rearing steeds.

3. Horseman mounting, and the flashing of the sword, and the glitter of the spear, and the multitude of the slain, and the heap of corpses, they stumble over corpses.

These two verses concur with ii. 4.

4. Because of the multitude of the sin of the harlot who is of rich beauty and enchanting; she selleth nations by her extravagance and families by her witchcraft.

If explained in the direction of Babel, the verse describes the alluring ways of the *Little Horn* and its armed strength, by means of which the king holds power as alluded to in Dan. xi. 21. Its charm consists in the assertion that 'they possess a garden full of all that is good and pleasant'.

5. Behold, I am against thee, says the Eternal God; I will lift thy skirt up to thy face, and will show thy nakedness to the nations, and thy vileness to the peoples.

6. And I will throw loathsomeness upon thee, and will make thee like a leper.

7. And every one who looks at thee shall flee from thee, and shall say: 'Ninevĕh has been despoiled. Who will bemoan her, whence shall I seek comforters for thee?'

I will uncover the secrecy of her former conduct. She is like a harlot that first attracts and then repels. Thus, as soon as the way of the *Man of the Spirit* is laid open and people know its baseness, they flee from it. The word נִצַּח (ver. 6) has here the meaning of 'a person afflicted with leprosy, from whom men flee'.

8. Art thou better than the city of Alexandria which sitteth by the canals, water surrounds her, [she] who is a wall to the sea [rather] than the sea is a wall to her.

Ninevĕh, being surrounded by the waters of the Tigris, and by walls on the land side, the prophet asks her if she is stronger than Alexandria.

9. She to whom Ethiopia and Egypt gave strength, and without limit, and the people of Taft and Nubia did assist thee, O Nā Āmōn!

The last part of the sentence also refers to Nā Āmōn in spite of the change of the suffix, analogous to ver. 7.

10. She, too, is gone into captivity, her children also are dashed to pieces at the top of every street; they cast

the lot for her nobles, and all her honoured ones are bound in fetters.

The women and old men have been spared, but all the young men are dead.

11. Thou also, O Ninevêh, shalt be drunken, thou shalt be hid; thou also shalt seek the stronghold because of the enemy.

Thou shalt be drunken with misfortunes, and not remain in men's mind, as was the lot of other nations. Thou shalt live in protection (*dimma*) just as Israel. [*dimma* is the condition of protection under which Jews and Christians live in Moslem lands by paying the poll-tax.]

12. All thy castles shall be [like] fig trees with the first ripe fruit; when they are shaken they fall into the mouth of the eater.

13. Behold thy people are like women in the midst of thee; the gates of thy land have been conquered by thine enemies, fire has devoured thy bolts.

Thy people have neither courage nor discernment nor fighting power.

14. Get thee water for the siege, strengthen thy castles, go into the clay, tread the mortar, take hold of the brick mould.

Although the verse speaks in the imperative it is to be understood that the people of Ninevêh have done all this.

15. There shall the fire devour thee, the sword shall cut thee off, it shall devour thee like the fly; make thyself heavy as the fly, make thyself heavy as the locust.

The prophet compares the conflagration of the city and the slaughter of the inhabitants with the destruction caused by the fly which devours everything completely. The last words of the verse contain a satirical advice to collect a large army.

16. Thou hast multiplied thy merchants above the stars of heaven, the fly descends and disappears.

Thou hast produced many merchants who brought thee many goods. Dost thou imagine that they will last all the time? Nay, they will be like the fly which descends to the ground, fills it, but after a time disappears so completely that not one remains. Thus all those merchants who visit thee will depart each one to his city.

17. Thy saints are as the locusts and thy patriarchs are like grasshoppers that alight on the walls in the cold day; but when the sun rises they fly away, and their place is not known, where they are.

Nineveh's nobles and wealthy citizens will fly away like these locusts.

18. Thy shepherds slumber, O King of Assur; thy chiefs are at rest; thy people have taken flight upon the mountains, and there is none who gathers them.

The shepherds are the king's viziers.

19. Thy hurt does not abate, painful is thy wound, all those that hear thy tale clap the hand over thee; for upon whom hath not disaster come from thee continually?

Which are the nations and kings who have not continually drunk from thy cup? כרה is verb as in Lev. xii. 6, but others take it as a noun.

**Oxford : Printed by Horace Hart
at the University Press.**

BS Japheth ben Eli
1626 Arabic comment-
.J3 tary on Nāḥūm.
353119

APR 13 1935

MAY 21 1935

S. Feigin

Oxford: Printed by Horace Hart
at the University Press

BS 1626 J3	Japheth ben Eli Arabic commen- tary on Nathan. 353119
APR 13 38 OCT 16 39 FEB 9 40 JUL 27 41	MAY 31 38 [Handwritten notes and stamps] S. Feigin [illegible]

353119

UNIVERSITY OF CHICAGO

48 434 340

